

חודש ארגון תש"פ | טרום זרעים - זרעים

*"כי המצווה הזאת אשר אנוכי מצווך היום
לא נפלאות היא ממך ולא רחוקה היא לא בשמיים היא"*

כתיבה: שירה דהן, יעל פלאי, אורית שכטר, סימה יצחקי, רחל סבג, חרות פארלוק, טל פאר.
פיתוח תוכן: זוהר כובשי, תליה וינוגרד.
עריכה לשונית: חנה פורטגנג.
עיצוב: סטודיו בת עמי.
הבאה לדפוס: אברהם שטרן.

בהוצאת מחלקת תוכן בני עקיבא.

מזריכים יקרים,

כן, הוא הגיע, ברוך ה' שוב הוא הופיע, מזל שהוא קיים. חודש הארגון שוב מגיע - ובענק. הוא מגיע בעוצמה של רוח, בעוצמה של עשייה שהולכת לייצר לנו שנת פעילות מלאה בתורה ובעבודה.

בחודש הארגון ברור לנו שאנחנו מצווים לפעול עם החניכים; בחודש הארגון ברור שאנחנו מצווים ליישם את הנושא וברור לכולנו שבחודש הארגון אנחנו הכי הרבה בצוותא עם החניכים ועם הסניף. בחיבור. חודש הארגון הוא שיא הציווי ושיא הצוותא שלנו, חברי צוות ההדרכה.

"גדול מצווה ועושה", זעק רב יוסף, מגדולי האמוראים. רב יוסף הדריך אותנו איך צריך להתייחס לימי הגאולה שבהם אנו נמצאים. הוא הגדיר את היחס הראשוני שבו אנחנו ניגשים אל עולם המצוות האישיות שלנו ואל עולם הדרכה ובו אנחנו פועלים.

בשנה זו אנחנו רוצים לחזק שריר בסיסי ועמוק: את שריר המחויבות שלנו. המחויבות היא שמאפשרת את מרחב החיבור שאליו אנחנו כוספים ואותו אנחנו רוצים כל כך. בחודש הארגון נזעק בגרון נחר בכל פעולה, תערוכה או קיר שנצבע, בכל יישום נושא שנעשה עם השבט: אנחנו מצווים! וציווי זה הוא זה שנותן לנו את הצוותא. הגיע הזמן לזעוק לעולם כולו שהמחויבות היא שיוצרת את החיבור, והחיבור הוא שיוצר את המחויבות. זהו מעגל בלתי פוסק, וזה החידוש שלנו בשנה זו.

אני בטוח שתצליחו להוביל חודש ארגון חזק ועוצמתי ומתפלל איתכם שנצליח לחזק את השריר הזה גם אצלנו וגם אצל חניכינו, כי ברגע שהשריר שלנו יהיה חזק העולם כולו יבין מהי דרך בני עקיבא, ועוצמת חודש ארגון תורגש בכל רחבי הארץ.

אני רק רוצה להוסיף בקשה אחת, מדריכים יקרים ומדריכות יקרות: גם בחודש זה אנחנו מצווים לשמור על גופם ועל נפשם של החניכים והחניכות היקרים שלנו, וכולנו ציווי שבצוותא נשמור על חניכינו תוך כדי הפעילות העצומה והעוצמתית של חודש הארגון.

חודש ארגון שמח,

יאיר שחל
מזכ"ל

מזריכים יקרים, ה' עמכם!

איזו התרגשות - חודש ארגון הגיע! חודש גדוש בפעילות אינטנסיבית, חודש שבו החניכים שלנו פועלים יחד ומעצבים את השבט שלנו כמשפחה חזקה ומגובשת! השנה אנו זוכים לעסוק בנושא הבונה את עמוד השדרה הרוחני שלנו ושל חניכינו: 'מצווה ועושה'. נברר יחד את היחס הנכון והבריא למצוות הנפלאות שהקב"ה העניק לנו ונחנך למחויבות עמוקה לפרטי המצוות מתוך שאיפה לחיבור המוליד שמחה ואהבה בקיום המצוות.

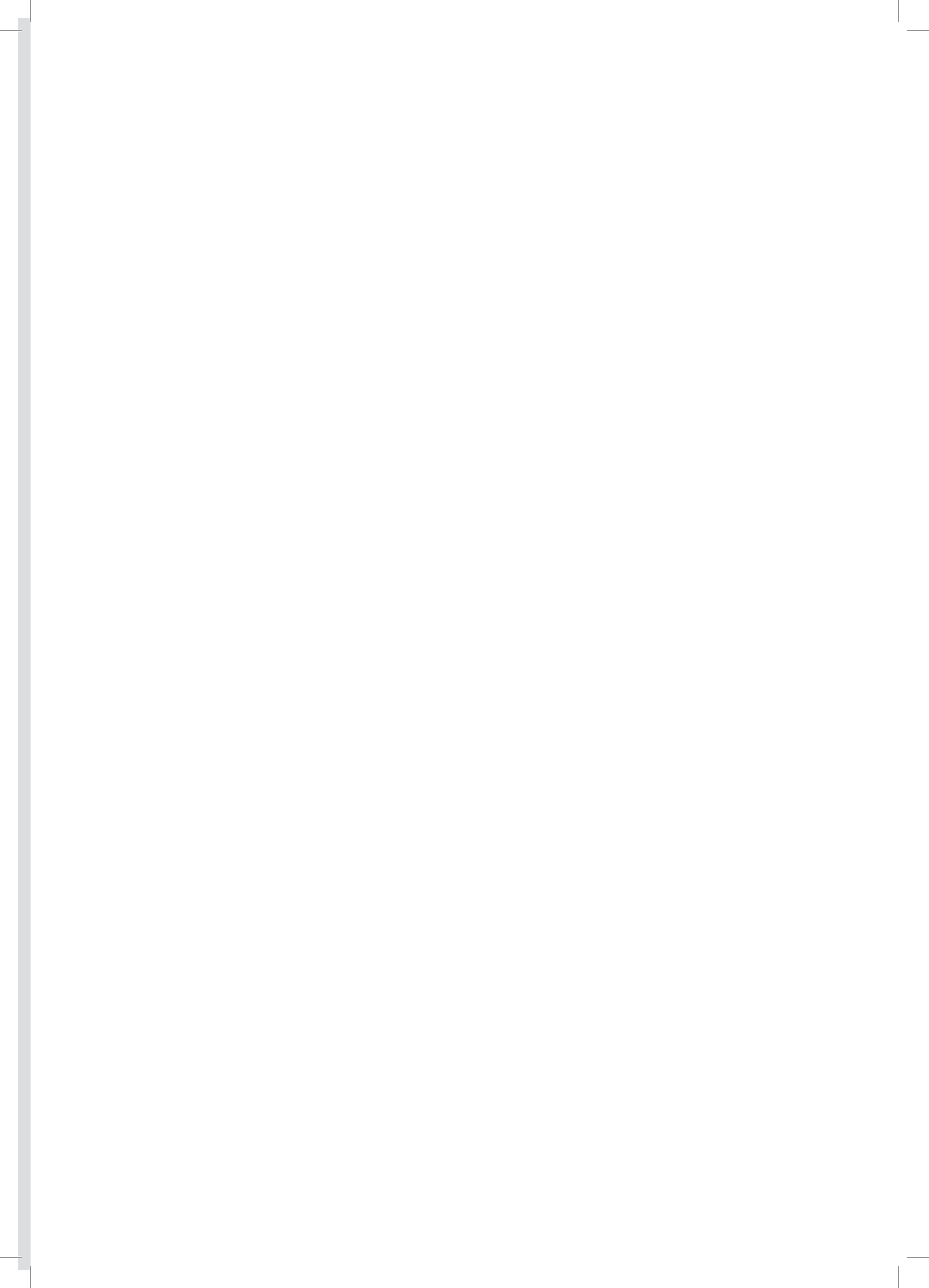
בחודש הארגון נעמיק בגישה הרואה בחיבור ובמחויבות למצוות שני צדדים של אותו מטבע, שאי אפשר לזה בלא זה, ונתנסה בלימוד ובבירור מצוות שונות כדי להטמיע את תפיסת העולם השלמה הזאת. חודש הארגון עמוס במשימות רבות, וחשוב לזכור שכל המתודות שמשמשות אותנו - צביעת קירות, דגלנות, הצגות, הופעות, תערוכות ועוד - מטרתן לייצר תהליך חינוכי משמעותי בשבטים. חינוך הוא עבודה במעגלים, וחיוזוק הקשר בין חברי הסניף למצוות יביא לידי חיזוק מגוון הקהילות בתנועה ועם ישראל כולו. בחודש הארגון נשים לב במיוחד לחניכים השקופים, שאינם מתבלטים במיוחד, אלו שעלולים להתפספס לנו ולהיעלם לאחר שבת הארגון. נשים לב לחניכים שמנסים לשבש לנו את התהליך החינוכי ונחשוב כיצד לעזור להם למצוא את המקום שלהם בינינו. נשים לב גם לחניכים שבאים כדי לעבוד ולהיות שייכים ונעצים אותם.

בחודש הארגון נחנך למצוות ונשמור על האווירה המשפחתית, נגדל בתורה ובמצוות יחד, נכיר בשונות שבין חברי התנועה ונגלה סבלנות בחינוך למצוות. "אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יִעְזְרוּ וְלֹאֲחֵיו יֹאמְרוּ תְּזַקֵּק": החינוך למצוות ייעשה בעין טובה, באהבה, בימין המקרבת ובשלום, כדרכו החינוכית של אהרן הכהן, שהיה "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

מוגשת לכם חוברת פעולות לתהליך החינוכי בחודש הארגון. קראו אותה והתאימו את התכנים לשבט, הפכו את החודש לחודש ערכי ומשמעותי ואל תוותרו על לימוד, פעילות וחוויה עם החניכים שלכם.

**מאמין בכם מאוד!
בהצלחה רבה,**

**אלחנן כהן ששון
ראש מחלקת הדרכה**

תוכן ענינים

- 8 -

פתיחה למזריך

- 39 -

פעולה 5

יחז

כולנו יחז

- 25 -

פעולה 3

האנשים שסינו לכם

את החיים

- 11 -

פעולה 1

עקיבא,

שמנו כסאך!

- 43 -

פעולה 6

כן, זה אותו

השט

- 35 -

פעולה 4

איך זה עובד?

- 19 -

פעולה 2

אות וסאל

ברוכים הבאים לבני עקיבא

מדריכים יקרים,

חניכי השבט מתחילים את דרכם בתנועה רבת ערכים ופעלים בעם ישראל בכלל ובציונות הדתית בפרט, תנועה שיש לה שפה ייחודית. דרך הפעולות יקנו לעצמם החברים הצעירים בתנועה את שפת התנועה ויכירו את התנועה מראשיתה ועד ימינו, ילמדו מהי דרכה, מי היו מקימיה, מהם הערכים שלאורם התנועה פועלת ומהי המסגרת שבה חברי התנועה פועלים. את הפעולות מומלץ להתחיל לאחר פעולת פתיחה והיכרות עם החניכים.

מסגרת המערך: שש פעולות המיועדות לשבת או לאמצע השבוע.

מהלך:

1. היכרות עם רבי עקיבא שעל שמו אנחנו קרויים והיכרות עם הדרך שהוא סלל בעבורנו - דרך תורה ועבודה.
2. היכרות עם מאפייני התנועה: סמל, סיסמה, המנון.
3. למידה על אישים בתנועה: הרב קוק, הרב נריה, יחיאל אליאש.
4. היכרות עם מערכת התנועה ומסגרתה (תלבושת, מפקד, זמנים, לוח שנה, היררכיה).
5. להיות חלק משבט - בירור האחריות האישית והכללית כשבט, ובחירת העקרונות החשובים לנו.
6. הבנת חשיבות השותפות ולקיחת החלק בשבט והבנת הכוח והעוצמה שבקבוצה.

עברו על הפעולות לפני, הפעולות מלאות מתודות מגוונות - בחרו את המתודות המתאימות לשבט שלכם והרכיבו עבורם פעולה שתיגע עמוק בליבם. בני עקיבא היא עולם ענק והתפקיד שלכם הוא לתת לחניכים את הבסיס ואת היכולת לצלול לתוכו, לשחות בו, ליהנות ממנו, שהוא יהיה להם בית - בית חברתי ובית אידאולוגי. מעבר לפעולות חשבו על דברים נוספים שאפשר לעשות עם החניכים כדי שייפגשו עם התנועה במקומות אחרים במפגשים מסוגים שונים.

לדוגמה:

- חשבו על פעיל בני עקיבא מהשכונה. הוא יכול להיות צעיר או מבוגר, מישהו שבני עקיבא הייתה ועודנה חלק מעולמו. לכו לפגוש אותו.
- צרו את סמל התנועה כסמל תלת-ממדי גדול שיעמוד בסניף. אפשר ליצור בשימוש משני ולמחזר חומרים. אספו יחד את החומרים ותנו לחניכים זמן להתעסק בזה, כי העיסוק בחומר מחבר למהות. הסבירו לחניכים את מרכיבי הסמל.
- בבני עקיבא יש תכניות רבות. התנועה מתעסקת בתחומים שונים ועם אוכלוסיות מגוונות - השחר, יונתן, שבט יובל, בני עקיבא העולמית ועוד ועוד.
- לתנועה יש ערוץ יוטיוב עם המון סרטים הפורסים את הווי התנועה ואת מגוון תכניותיה. בחרו כמה סרטים וקיימו ערב בני עקיבא.
- קיימו פעילות עם שבט בוגר בסניף. חברו את החניכים הקטנים לסניף הגדול. תנו להם תחושה שיש להם בסניף אחים גדולים שפותחים את דלתות הסניף ומחכים להם בכל שבוע מחדש. אלו רק מעט רעיונות... צאו לדרך ועופו עם הרעיונות שלכם. את התנועה אתם מכירים מצוין. יש חומרים נוספים על התנועה באתר של התנועה ובמרכז הדרכה. יש המון ומכל הסוגים. גגלו קצת, אין ספק שתתלהבו.

בהצלחה! מחלקת תוכן.

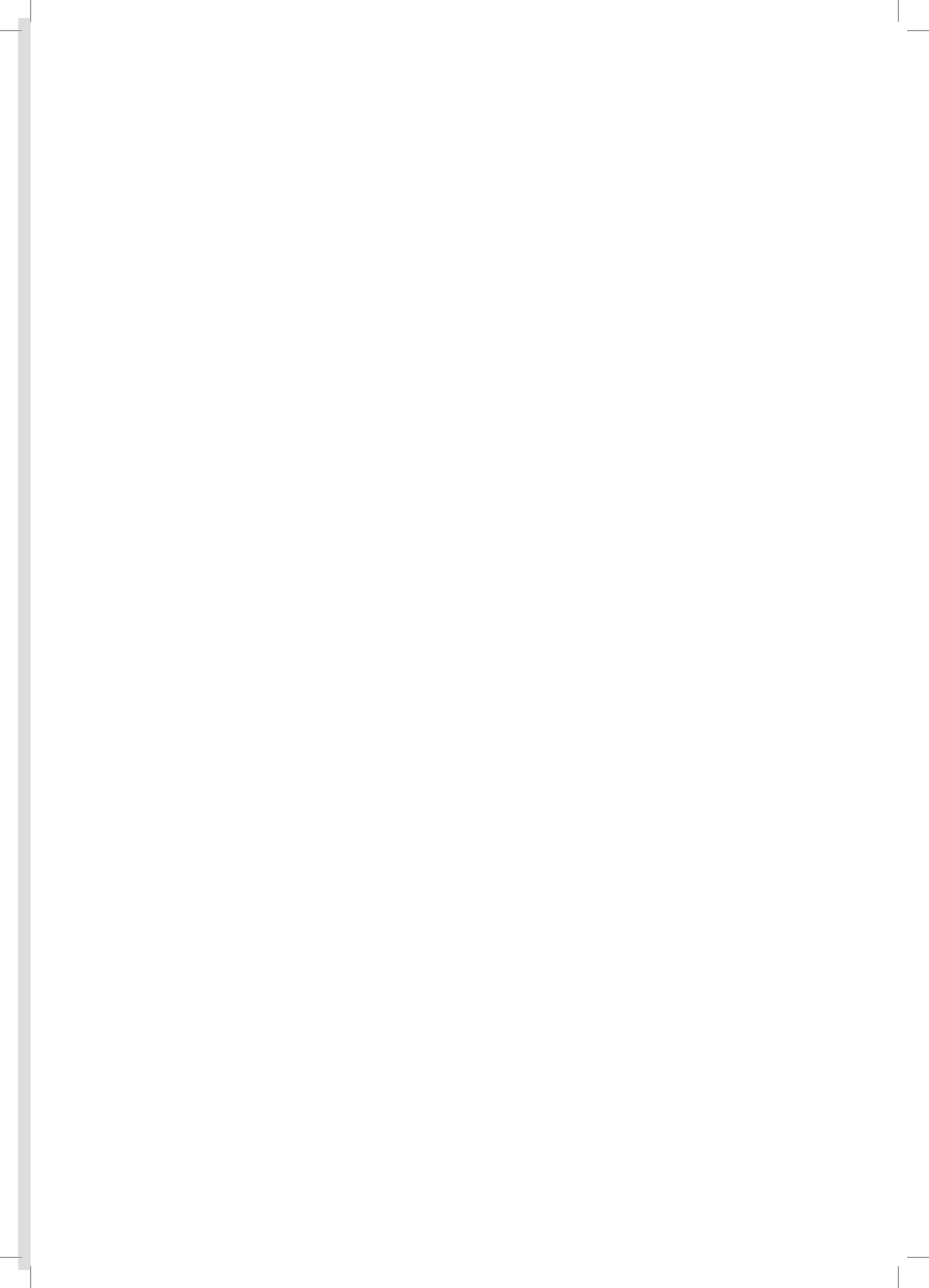
מי הקיר הכי יפה בעיר?!

רגע לפני שנצלול לפעולות, רצינו לדבר על הקירות בסניף: הקירות הם אלמנט משמעותי בחודש הארגון- אנחנו משקיעים בהם הרבה זמן ומחשבה והם מייצגים את השבט שלנו בסוף החודש, אבל לא תמיד מצליחים להפוך אותם לכלי חינוכי. השנה אנו מציעים להשתמש בקירות כדי להעצים את הטמעת התוכן בשבט, לגלות כישרונות ולתת במה לחניכים שונים.

איך? על ידי קירות פעילים! קירות פעילים הם קירות שמפעילים אותנו, יוצרים בקרבנו תנועה, גורמים לנו לחשוב בהתאם לתוכן שהקיר מציע. הקיר יכול לספר סיפור, להציע משחק ובסופו של דבר לשדרג את החוויה החינוכית ואת הנראות של החדר. זה אמנם מצריך יותר חשיבה אבל שווה כל רגע של השקעה! כדי להקל עליכם ואפילו רק כדי לפתוח את הראש- הכנו עבורכם שני רעיונות, מוזמנים להפוך אותם למציאות מרהיבה! נראה איזה קיר יפעיל הכי הרבה הורים בשבת ארגון :

רעיון לדוגמה ולשימושכם:

סמל פעיל. צרו על הקיר את סמל בני עקיבא כשהוא ניתן לפירוק: מומלץ על ידי סקוטשים. במהלך החודש תוכלו לתת לחניכים משימות שונות שקשורות לסמל ולהכרות עם בני עקיבא. למשל: כל קבוצה בשבט תקבל חלק אחד מהסמל ותצא לברר מה המשמעות שלו, תחרות בין חניכים מי מרכיב את הסמל בעצימת עיניים ועוד. בהמשך תוכלו להשתמש בסמל במגוון דרכים יצירתיות להעברת רעיונות שתלמדו עם החניכים. למשל: להחביא משימה מאחורי כל חלק בסמל ולשחק בסגנון 'ששטוס': כל קבוצה בתורה בוחרת חלק בסמל, צריכה להתמודד עם המשימה או השאלה שמאחוריו וכך צוברת נקודות. אם היא לא מצליחה- המשימה עוברת לקבוצה השניה.

פעולה 1

עקיבא, אננו כסאך!

רקע:

ברוכים הבאים לבני עקיבא! בתחילת דרכם של החניכים נרצה להכיר את התנועה המיוחדת שאליה הם מצטרפים היום. בני עקיבא כבר בשנתה ה-91, אבל האמת היא שהדרך שבה צועדת התנועה נסללה לפני אלפי שנים על ידי ר' עקיבא, התנא הגדול שעל שמו אנחנו נקראים, ובפעולה זו נכיר את דמותו ואת הדרך שסלל לנו.

מטרות:

- החניכים יתחברו לדמותו של רבי עקיבא.
- החניכים יבינו מהו רעיון 'תורה ועבודה'.
- החניכים ישתפו מה הם לומדים מרבי עקיבא.

ציוז נדרס:

כתר, פתקים עם שמות של דמויות, תלבושות להצגה. שלושה גליונות נייר ('תורה', 'עבודה', 'תורה ועבודה')

מדריך/ה יקר/ה, זה הזמן לעצור רגע ולשאול את עצמי

- מה אני יודע/ת על נושא הפעולה?
- איך אני מראי/ה ביחס לנושא הזה?
- מהו המסר המרכזי שאני רוצה להעביר לחניכים שלי?

מהלך הפעולה:

שלב א - רבי עקיבא

1. **שחקו** עם החניכים את משחק הכתרים - בחרו חניך או חניכה והניחו על ראשם כתר שאליו מחובר (בסיכה משרדית) פתק עם שם של דמות. החניך צריך לשאול את שאר חברי השבט שאלות שהתשובה עליהן היא 'כן' או 'לא' כדי לגלות מי הדמות. רשימת דמויות: הקומונרית, אחד המדריכים, דולנד טראמפ, סטטיק, ביבי נתניהו, רונאלדו, נפתלי בנט, שלמה המלך, והדמות האחרונה תהיה רבי עקיבא.
2. **שאלו** את החניכים מה הם יודעים על רבי עקיבא (תלמיד חכם, רועה צאן, התחיל ללמוד תורה כשהיה בן 40, התחתן עם רחל בתו של כלבא שבוע). גם אם החניכים אינם מכירים את הדמות, לא נורא, עכשיו הם יכירו אותה.
2. הצגה על רבי עקיבא: מצורף סיפורו של רבי עקיבא (נספח 1). אפשר להציג אותה בכמה דרכים: אפשר לחלק את הסיפור לשלושה חלקים וכל

פינה למזריקה

מה אני צריקה להכין לפעולה?

1. _____
2. _____
3. _____

כמה חניכים היעשו? _____

נה הנאן רעע לעצור ולחשוב על החניכים שלי.. להעביר כל חניך וחניכה בראש... האם היעשו לפעולה, איך היה להם, מה אלוהים...

שני חניכים שחשוב אצבר איתם אסית לאחר הפעולה

ספ _____
שוב אצבר על _____

ספ _____
שוב אצבר על _____

מה התחושה שלי אחרי הפעולה?

מהו שחוק אכזר אקראת הפעולה הבאה?

חשבות נוספות

כמה חניכים יציגו חלק אחד, אפשר להקריא את הסיפור ואגב קריאה לחלק לחניכים תפקידים שיצטרפו להצגה, אפשר להכין מראש את ההצגה ואתם המדריכים, תציגו אותה.

3. **הקריאו** לחניכים את נספח 2, שבו מסופר מדוע החליטו לקרוא לתנועתנו 'בני עקיבא'.

שאלו את החניכים: מה מיוחד כל כך ברבי עקיבא?

הסבירו לחניכים שרבי עקיבא האמין בערכים שבהם אנחנו, כחברי בני עקיבא, מאמינים, ואנחנו הולכים לאורו (בשלב הבא נרחיב על כך).

4. **הניחו** על הרצפה כרטיסיות עם תכונות (נספח 3) **ושאלו את החניכים** אילו תכונות הם לומדים מרבי עקיבא.

סיכום ביניים: הכרנו את רבי עקיבא והתחברנו לדמותו המיוחדת; הבנו שבני עקיבא נקראת על שמו של רבי עקיבא הודות לערכים שדבק בהם ולתכונות שהיו בו.

שאל 2 - תורה ועבודה

1. כעת נכיר את דרכה של תנועת בני עקיבא, אותה דרך שלמדנו מרבי עקיבא - דרך התורה והעבודה. בשלב זה פשוטו את הדברים, שיהיו מובנים לחניכים וידברו בשפתם. מובן שלכם הדברים צריכים להיות מיושבים יותר ועליכם לזכור שגם כאשר אנחנו מדברים על עבודה איננו מדברים רק על עבודה בשדה אלא על כל תחומי החיים, והדגש העיקרי הוא שגם חיי העבודה שלנו צריכים לינוק את כוחם מהתורה וצריכים להיות מחוברים לקודש.

בחרו שני חניכים והלבישו אחד מהם בתלבושת של חקלאי (כובע טמבל, חולצה משובצת מכופתרת, מעדר) ואת האחר בתלבושת של בחור ישיבה (ציצית, ספר קודש ביד), ותנו להם לכל אחד את הכרטיס המתאים לו (נספח 4) **ובקשו** מהם להקריא בקול.

2. **שחקו** עם החניכים 'ים-יבשה': מתחו קו באמצע החדר, והוא יחלק את החדר ל'ים' ו'יבשה'. כאשר תכריזו "ים" על כל החניכים לעמוד בשטח שהוגדר כים, וכשתכריזו "יבשה" על כל החניכים לעמוד ביבשה. שחקו כמה פעמים ונסו לבלבל את החניכים, ולבסוף הכריזו על "יבשה", כלומר על החניכים לעמוד גם בים וגם ביבשה.

3. **הניחו** על הרצפה גליונות שעליהם כתוב "תורה", "עבודה", "תורה ועבודה". שאלו את החניכים: מי מרגיש שהחיים שלו הם חיים של עבודה? מי מרגיש שהחיים שלו הם חיים של תורה? בקשו מהחניכים שיתנו דוגמאות לחיים של תורה ודוגמאות לחיים של עבודה, ואפשר להזכיר את הדמויות של דוד ומשה מהשלב הקודם.

4. **שאלו את החניכים:** מהם לדעתכם חיים של תורה ועבודה יחד?

הסבירו לחניכים שהתנועה שלנו מתהלכת לאורו של רבי עקיבא ומאמינה שכל החיים נובעים מתורה ומקדושה, אך צריכים ויכולים גם לבוא לידי ביטוי בעבודה קשה, בחיבור לארץ ולאדמה ובעשיית מעשים טובים בעם ישראל. אנחנו בתנועה מנסים לחנך וליצור דמות שמורכבת ממשה ומדוד גם יחד!

חשוב מאוד שהחניכים לא יישארו עם עולם מפוצל של דוד ומשה - של תורה מצד אחד ועבודה מצד אחר - אלא יבינו שאנחנו מאמינים בשילוב אמיתי ועמוק בין השניים.

בדיוק כמו במשחק ים-יבשה, אפשר להיות בו בזמן גם בעולם של תורה וגם בעולם של עבודה. זה דורש מאמץ, אבל מרבי עקיבא למדנו שהמאמץ והקושי הם תחילתם של תהליכים טובים!

בני עקיבא היא תנועה שהולכת לאור דמותו של רבי עקיבא. רבי עקיבא היה אדם מיוחד מאוד וגדול מאוד גם בתורה וגם במעשים טובים, ואנחנו משתדלים ללמוד ממנו. עיקר התפיסה של בני עקיבא לקוחה מרבי עקיבא - דרך חיים של תורה ושל עבודה, של חיים הנובעים מתוך קודש.

הצהר'3'ופר:

**"אמר רבי עקיבא:
וזהבת לרעך כמוך
זה כלל גדול בתורה!"**

עקיבא, אנו כאן!

נספח 1: סיפור

כבר בן ארבעים שנה היה רבי עקיבא ועוד לא למד תורה. כל ימיו היה עסוק במלאכתו: רועה צאן היה אצל כלבא שבוע.

ומי היה כלבא שבוע? עשיר גדול היה, מן העשירים ביותר בירושלים, ובית מפואר כמו ארמון של מלך היה לו. מי לא הכיר את ביתו של כלבא שבוע? הלוא שם היו מחלקים מאכל ומשקה לכל מי שנכנס בתוכו. ואפילו אם בכניסתו רעב היה ככלב יצא משם כשהוא שבע, ועל כן קראו לו כלבא שבוע.

אך לא רק עניים באו לביתו של כלבא שבוע; גם חכמים רבים היו באורחיו, כי האיש היה מכבד מאוד את התורה ואת לומדיה. בבית הזה גדלה רחל, בתו של כלבא שבוע. רגילה הייתה בעושר רב, בבגדים נאים ובמאכלים משובחים. עבדים ושפחות עמדו מוכנים למלא את כל בקשותיה. מילדותה הייתה רגילה לשמוע דברי תורה, ולא היה דבר יקר בעיניה יותר מלימוד התורה.

קיווה כלבא שבוע שבתו רחל תתחתן עם אחד הבחורים העשירים והלמדנים בין תלמידי החכמים הצעירים, אך לא באחד מאלה בחרה רחל... היא בחרה ברועה, בעקיבא, שלא ידע ללמוד ולא היה עשיר, וגם צעיר כבר לא היה. בעיני שאר האנשים לא היה אלא איש פשוט מאוד, אבל רחל ראתה שהוא צנוע ועדין ושיש לו שכל טוב יותר מלאחרים.

חשבה רחל: "הרי רק בגלל שהוא כל כך עני הוא לא יכול ללמוד. אם היה הולך ללמוד בוודאי היה עולה על כולם בחוכמתו ובצדקתו".

אמרה לו רחל: "אם אהיה אשתך, האם תלך לבית המדרש ללמוד תורה?" ענה לה עקיבא: "כן".

התארסו השניים בסתר, כי ידעה רחל שאביה לא יסכים לחתן כזה, אבל הדבר נודע לכלבא שבוע. מאוד כאב לו כאשר שמע שרחל, בתו היפה והחכמה, התארסה עם רועה צאן עם הארץ שלא למד כלום... כעס כלבא שבוע על בתו כעס גדול ואמר לה: "צאי מייד מביתי, ואני נודר נדר שלא תקבלי כלום מכל העושר שיש לי".

כך גירש כלבא שבוע את בתו והיא יצאה מהארמון שלו כאשר אין בידיה כלום מכל העושר הגדול. הלכה ונישאה לעקיבא.

ובחוץ קר היה ולא היה לעקיבא ולרחל בית לגור בו. שכרו בקתה קטנה, מתבן, ושם גרו. במקום כרים ושמיכות התכסה הזוג הצעיר בתבן של בהמות וחי בצניעות ובעוני גדולים.

הצטער רבי עקיבא על העוני של רחל אשתו, שהייתה רגילה בבית יפה וחם, מלא כל טוב, ועכשיו היא רועדת מקור מתחת לתבן ושערותיה מכוסות בתבן

במקום בתכשיטים יפים שהיו לה בבית של אבא שלה.

אמר לה: "אילו יכולתי, הייתי נותן לך תכשיט יקר שכתוב עליו: 'ירושלים של זהב'."

אבל רחל לא הייתה זקוקה לנחמה, היא הייתה אמיצה וחזקה ואמרה לבעלה: "לך לבית המדרש ללמוד תורה. אל תדאג לי, אני יכולה להסתפק במועט."

יצא רבי עקיבא מירושלים, שהייתה עיר חרבה, והלך ללמוד תורה בישיבה הגדולה של ארץ ישראל שהייתה בעיר יבנה, אך ההתחלה הייתה קשה לרבי עקיבא, והנה כשהיה בדרכו לישיבה הגדולה עצר לשתות ליד באר מים ושם לב שבאחת האבנים שעל פי הבאר, אבן שהמים נופלים עליה תמיד, היה חור גדול ועמוק.

הסתכל רבי עקיבא באבן זו בפליאה ושאל את האנשים שעמדו אף הם על יד הבאר: "מי חקק חור זה בתוך האבן?"

ענו לו: "שום אדם לא עשה זאת. המים הנופלים עליה תמיד הם שחקקו חור זה במשך הזמן. וכי אינך מכיר, עקיבא, את הפסוק הכתוב בספר איוב: 'אבנים שחקו מים?' המים שוחקים ומנקבים חורים אפילו באבנים'."

עמד רבי עקיבא שקוע במחשבות: "הלוא המים רכים והאבן קשה, ובכל זאת כיוון שנפלו עליה תמיד יום יום במשך שנים, ניקבו אותה... ודברי תורה שחודרים ללב, כלום לא יוכלו לפתוח את ליבי שאינו קשה כמו אבן? אולי באמת אוכל עוד ללמוד ולהבין? רק דרוש להתחיל ואחר כך להתמיד'."

נכנס לישיבה ורצה להתחיל ללמוד תורה, אך לא ידע אפילו לקרוא ולכתוב. אמר לו ראש הישיבה: "למד קודם קריאה וחומש, ואז תוכל ללמוד בישיבה". הלך עקיבא ללמוד אצל מלמדי תינוקות, ישב בכיתה עם ילדים קטנים, והוא בן ארבעים שנה, ולמד איתם "זו האות אל"ף, זו ביי"ת", וכך עד שידע לקרוא. מפני שהיה חכם מאוד הצליח רבי עקיבא ללמוד לקרוא במהירות והתחיל ללמוד חומש, ולאחר שלמד תורה שבכתב חזר לישיבה והתחיל ללמוד שם. שתיים עשרה שנה ישב ולמד אצל החכמים הגדולים ביותר, רבי אליעזר בן הורקנוס ורבי יהושע בן חנניה. יומם ולילה למד, והצליח מאוד בלימודיו, כפי שקיוותה בליבה רחל.

כדי להתפרנס היה כורת עצים ומוכר אותם בשוק, ובינתיים חייתה אשתו רחל בין אנשים עניים בצמצום גדול והיו ימים שאפילו לחם לשובע לא היה לה. כל אותן שנים לא חזר רבי עקיבא לביתו כי כך רצתה רחל, שישב וישקע בלימוד התורה. מדי פעם שלח רבי עקיבא לרחל מעט כסף שהרוויח ביגיע כפיו.

אחרי שתיים עשרה שנה חזר רבי עקיבא ואיתו שנים עשר אלף תלמידים שליוו אותו הביתה. הלך לביתו ושמע מאחורי הדלת שאיש רשע אומר לרחל: "צדק אבא שלך שגירש אותך מביתו. באמת התחתנת עם אדם שאינו מתאים לך. ולא די בזה: גם עזב אותך לבדך זה שתיים עשרה שנה..."

ענתה רחל לאיש: "אילו היה שומע לי, היה נשאר עוד שתיים עשרה שנה בבית המדרש והיה מוסיף ללמוד תורה'."

כאשר שמע רבי עקיבא את דברי רחל אשתו אמר בליבו: "זכיתי באשה צדיקה כל כך שיודעת ומכירה בכוחו של לימוד התורה. אלך ואלמד עוד ואשמח אותה כך'."

לא נכנס רבי עקיבא הביתה, אלא חזר ללמוד עוד שתיים עשרה שנה ונעשה חכם גדול. כאשר חזר ובא לירושלים, והפעם עשרים וארבעה אלף תלמידים

סיפורו של רבי עקיבא הנזיר...

איתו, יצאו לקראתו כל אנשי העיר לכבדו, כי כבר היה אדם חשוב ומכובד מאוד. גם רחל אשתו יצאה לקראתו. אמרו לה שכנותיה: "רחל, בבגדים פשוטים אלה תלכי לקראת בעלך? בואי וקחי מאיתנו שמלה יפה להתקשט בה".

אבל רחל סירבה ואמרה: "צדיק וחכם רבי עקיבא בעלי. לא ילעג לי גם אם אבוא אליו בבגדיי הפשוטים".

כשהגיעה רחל לשיירת התלמידים שליוו את רבי עקיבא, נדחקה בין התלמידים הרבים שסבבו אותה, נפלה לרגליו ואחזה בו בוכה וצועקת. הנה הגיע הרגע שציפתה לו כל אותן שנים ארוכות.

ראו התלמידים שאיזו אישה ענייה נדחקה אל רבם וביקשו לדחוק אותה, אבל רבי עקיבא הכיר אותה מייד וקרא: "הניחו לה. שלי ושלכם שלה הוא. כל מה שלמדתי ולימדתי אתכם, הכול בזכותה. היא שלחה אותי ללמוד תורה וסבלה כל השנים חיי עוני ומחסור על מנת שאלמד, כי הבינה עד כמה חשוב לימוד התורה".

שמע כלבא שבוע שחכם גדול בא לירושלים. כבר מזמן התחרט כלבא על הנדר שנדר בכעסו על בתו היפה וכבר פעמים רבות חשב והצטער על חיי העוני שבטח יש לבתו רחל שאינו יכול לעזור לה בגלל נדרו.

עכשיו אמר בליבו: "אלך ואשאל את החכם הגדול שבא לעירנו אם יוכל להתיר לי את הנדר שנדרתי ואוכל סוף-סוף לעזור לבתי רחל".

בא כלבא שבוע אל רבי עקיבא לשאול אותו על נדרו, ולא הכיר שזה האיש שעבד שנים רבות אצלו כרועה והתחתן עם בתו רחל. התבונן בו רבי עקיבא והכיר בפניו כמה הוא מצטער על נדרו ומתחרט עליו. "שאל אותו: "אילו ידעת שבעלה של רחל בתך יהיה פעם אדם חשוב ותלמיד חכם גדול, האם גם אז היית נודר כך?"

קרא כלבא שבוע: "לא, לא. אם היה יודע אותו רועה צאן אפילו פרק אחד או הלכה אחת, בוודאי שלא הייתי נודר".

"אם כך הדבר", אמר רבי עקיבא, "אפשר להתיר את הנדר שלך: אני החתן שלך, עקיבא הרועה".

שמע כלבא שבוע, נפל לרגליו ונשק לו. עכשיו לא היה אדם מאושר ממנו: תלמיד החכם החשוב והגדול הזה הוא חתנו.

מייד חילק כלבא שבוע את כל רכושו ונתן לרבי עקיבא ולרחל מחצית מכל מה שהיה לו.

רבי עקיבא זכר את הבטחתו לרחל אשתו וקנה לה את התכשיט היקר ביותר שהיה בימים ההם: תכשיט זהב ועליו ציור של ירושלים של זהב. אך בעיני רחל הייתה חשובה הרבה יותר התורה שלמד רבי עקיבא, והזוג ידע שלא כסף ועושר מביאים שמחה וסיפוק בחיים אלא החיבור לתורה הקדושה.

חלפו כמה שנים והרומאים ששלטו בארץ אסרו ללמוד תורה וגזרו קשות נגד היהודים. יהודי אחד, שמעון בר כוכבא קראו לו, החליט שהיהודים צריכים למרוד ברומאים, להילחם בהם ולגרש אותם מארץ ישראל. שמעון רבי עקיבא על מעשיו של שמעון בר כוכבא ושמח מאוד, וקרא לכל תלמידיו להצטרף למרד של בר כוכבא נגד הרומאים כדי שהיהודים יוכלו לשלוט בעצמם בארצם ובעמם. סופו של המרד ושל רבי עקיבא היה עצוב מאוד: הרומאים כעסו על שרבי עקיבא נלחם כנגדם ומלמד תורה בניגוד לחוקים שקבעו, ולאחר שלוש שנים הרגו אותו לעיני תלמידיו העצובים.

"התאספנו מספר חברים וכל אחד 'זרק' שם לחלל. מכל השמות שהועלו 'תפסה' אותנו מיד הצעתו של אברהם קסטנבוים ז"ל, הוא הציע את השם 'בני עקיבא' וזה הדליק אותנו. רבי עקיבא סימל בעינינו, יותר מכל שם אחר, את רעיון התורה ועבודה. הוא היה גם פועל, גם רועה צאן, גם לוחם לאומי וגם תלמיד חכם, והשקיע את עצמו בדל"ת אמותיה של תורה והלכה. רבי עקיבא ראה בכל אדם - אדם, וזו הייתה גם תפיסתנו: לא להרחיק, אלא לקרב. אנו תלמידיו של רבי עקיבא - אנו רבי עקיבא" (מתוך ריאיון עם יחיאל אליאש).

קוראים לי דוד ואני בחור ישיבה. אני לומד תורה מהבוקר ועד הלילה בעמל ובהתמדה; מנסה שלא לבזבז דקה של זמן מכיוון שאני מבין ומאמין שהתורה היא המקיימת את העולם והיא הדבר החשוב והיקר ביותר שנתן לנו הקב"ה. כשאני לומד תורה אני מדמיין את משה רבנו יורד מהר סיני ונותן לעם ישראל את לוחות הברית, והמחזה הזה מחזק את השמחה ואת ההתלהבות שלי בלימוד התורה ממש כמו רבי עקיבא, שהיה תלמיד חכם עצום.

קוראים לי משה ואני חקלאי. אני גר במושב ובכל יום אני קם מוקדם בבוקר לעבוד את האדמה. כשאני עובד את האדמה של ארץ ישראל אני מרגיש שאני עוסק באדמה קדושה שנתן לנו הקב"ה ומודה לו בכל יום על כל שזכיתי להיוולד בדור שבו עם ישראל יכול לשבת בארץ ישראל ולהתחבר לאדמה. כשאני עובד את האדמה אני נזכר באברהם, ביצחק וביעקב, שהלכו על אדמת הארץ הזאת שהבטיח להם הקב"ה. המחשבות האלה נותנות לי כוח וחשק לעבוד אף על פי שעבודת האדמה היא משימה ממש לא קלה, וגם האתגר הזה מזכיר לי את העמל של רבי עקיבא, שהיה גם רועה צאן, גם לוחם ומנהיג המרד ואפילו תוך כדי שלמד תורה בישיבה היה עובד ומתאמץ.

אות וסמל

פעולה 2

ציוז נזרס:

בלונים, חוט, פתקים עם משימות, חלקי סמל התנועה, חומרי יצירה, קוביה, חבילת שוקולד, חולצתנועה, עניבה, סכין ומזלג

מטרות:

- החניכים יבינו את חשיבותו של סמל התנועה ואת משמעותו.
- החניכים ילמדו את המנון התנועה ויתחברו אליו.
- החניכים ייצרו את סמל התנועה.

רקע:

לכל ארגון, צבא ומוסד יש סמל שמאפיין אותו, המסביר ללא מילים או במילים מספר מה מהות הארגון. גם לנו בתנועה יש סמלים ייחודיים לנו - סמל התנועה, המנון התנועה, סיסמת התנועה. בפעולה הזאת נבין מה החשיבות של הסמלים האלו ומה הם מייצגים.

מדריך/ה יקר/ה, זה הזמן לעצור רגע ולשאול את עצמי

- מה אני יודע/ת על נושא הפעולה?
- איך אני מראי/ה ביחס לנושא הזה?
- מהו המסר המרכזי שאני רוצה להעביר לחניכים שלי?

מהלך הפעולה:

שלב א - משימות בלונים

כשהחניכים יגיעו לפעולה החדר יהיה מלא בבלונים רבים ככל האפשר. אפשר לתלות אותם בסרט מסביב לחדר, זה עושה אווירה כיפית וטובה.

בשבטים גדולים אפשר לבצע את המשימות בשתי קבוצות או יותר, אך מלכתחילה כדאי לשחק את המשחק יחד כשבט, כי זה הזמן שלכם לגבש את החניכים לקבוצה אחת.

הסבירו לחניכים את מהלך הפעולה -

בתוך חלק מהבלונים שבחדר יש פתקים עם משימות, ועליהם למצוא בלון עם פתק, לפוצץ אותו ולמלא יחד משימה או לענות על שאלות. אחרי כל משימה יקבלו החניכים חלק מתמונת סמל התנועה (נספח 1).

מצורפות שבע משימות לבלונים (נספח 2), ומובן שאתם יכולים להוסיף עוד משחקים, שאלות ומשימות שקשורות לנושא וחשובות בעיניכם. כשתיתנו

תמיד אפשר להוסיף מחפה אלמנטים של אתר, עניין, משימות ויבוס. להאמה, אפשר להוסיף כל של בלון שליהם ספונצ' בדרך אחרת.

פינה למזריק/ה

מה אני צריך/ה להכין לפעולה?

1. _____
2. _____
3. _____

כמה חניכים הציטו? _____

נה הכאן רעע אעצור ולחשוב על החניכים שלי.. אהעביר כל חניך וחניכה בראש... האם הציטו לפעולה, איך היה/הם, מה אלוואט...

שני חניכים שחשוב אצבר

אתם אסיית לאחר הפעולה

עס _____

חשוב אצבר על _____

עס _____

חשוב אצבר על _____

מה התחושה שלי אחרי הפעולה?

מהו חשבוש אאכור

אקראת הפעולה הבאה?

חחשבות נוספות

לחניכים את חלק הסמל, הסבירו להם מה הוא מסמל והדגישו בפניהם שעליהם לשמור על החלקים ולזכור מה כל חלק מייצג.

רצף המשימות - שימו לב איזה חלק עליכם לחלק לאחר כל משימה ולמה

משימה 1: ההמנון

שאלות על ההמנון:

1. איזה כוכב יזהיר לנו? (תורה)
 2. מי מאבות האומה מוזכר בהמנון? (יעקב)
 3. איפה כפינו? (ברגבי אדמת ארץ ישראל)
 4. אילו אברי גוף מוזכרים בהמנון? (יד, לב, ראש, כפיים)
- בסוף המשימה יקבלו החניכים את האות תי"ו, המייצגת את המילה 'תורה' מסיסמת 'תורה ועבודה'.

משימה 2: שבטים

בסוף המשימה יקבלו החניכים את לוחות הברית, המייצגים את מרכזיות התורה והמצוות.

משימה 3: בני עקיבא בארץ

בסוף המשימה יקבלו החניכים קלשון וחרמש, המייצגים עבודה - בייחוד את עבודת האדמה ואת הקשר לאדמת ארץ ישראל ועבודת כפיים בכלל - וכן עשייה חברתית, ציבורית ומדינית.

משימה 4: שירי בני עקיבא

במידה והחניכים לא מכירים את השיר קדש חיך - אפשר לבקש מהם שישירו כל שיר אחר של בני עקיבא, כדאי לתת שיר שאולי חלקם קצת מכירים אבל אינם יודעים לשיר.

בסוף המשימה יקבלו החניכים שיבולת, המייצגת את האחדות בין 12 שבטי ישראל, את הברכה מהקב"ה, את הכרת הטוב ואת הקשר שלנו לארץ כאחד משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל.

משימה 5: לבוש

בסוף המשימה יקבלו החניכים ענף זית - המייצג טוהרה, שלום ואת הקשר לארץ ישראל כאחד משבעת המינים. הזית הוא גם חלק מסמל המדינה, וחמשת עליו מייצגים את חמשת שבטי חב"א 'א' בבני עקיבא.

משימה 6: תורה ועבודה

בסוף המשימה יקבלו החניכים את האות עי"ן, המסמלת את המילה 'עבודה' בסיסמה 'תורה ועבודה'.

משימה 7: השם - בני עקיבא

לאחר שהחניכים ימציאו שם תנו להם את הקטע שלהלן על בחירת השם 'בני עקיבא':

"התאספנו כמה חברים וכל אחד זרק שם לחלל. מכל ההצעות שהועלו תפסה אותנו מיד הצעתו של אברהם קסטנבוים ז"ל. הוא הציע את השם בני עקיבא, וזה הדליק אותנו. ר' עקיבא סימל בעינינו יותר מכל שם אחר את רעיון תורה ועבודה. הוא היה גם פועל, גם רועה צאן, גם לוחם לאומי וגם תלמיד חכם, והשקיע עצמו בדל"ת אמותיה של תורה והלכה. אנו תלמידיו של ר' עקיבא - אנו בני עקיבא" (יחיאל אליאש, מייסד התנועה).

בקשו מהחניכים לספר סיפור אחד על רבי עקיבא שמתבטאת בו אחת מהתכונות הכתובות בקטע.

בסוף המשימה הוציאו לחניכים את הסרט שעליו כתוב 'בני עקיבא' - המייצג את חיבור כל החלקים יחד, את שם התנועה ואת רבי עקיבא.

2 ב

לאחר שיסיימו את כל המשימות ירכיבו החניכים את סמל התנועה ויסבירו לכם מה כל חלק מסמל. בקשו מהחניכים יסבירו את המשמעות של החלקים השונים בסמל.

בקשו מהחניכים לחשוב על רעיון חדש לסמל התנועה ולנמק כל חלק בו כמו בסמל שהכרנו עכשיו. **חשבו** איך אפשר לסמל את ערכי התנועה.

חשוב לנתב את החניכים להבנה שהסמל מייצג בדיוק את ערכי התנועה וכולל הכול.

בקשו מהחניכים (אפשר בקבוצות) ליצור את הסמל מכל מיני חומרים (אפשר לתלות אותו על הקיר של השבט כחלק מהכנת הקירות בחודש הארגון).

שירו עם כל החניכים את המנון התנועה. אחר כך **נסו לחבר** להם בראש את ארבעת הסממנים העיקריים של התנועה - השם: בני עקיבא, הסיסמה: תורה ועבודה, הסמל וההמנון.

מצאו את הרעיונות שחוזרים על עצמם בסמלים השונים.

נספחים פעולה 2

אות וסאל

נספח 1: סאל התנועה

משימה 1:

ההמנון

מילים: הרב משה צבי נריה; לחן: מ' פרלמן

יד אחים לכם שלוחה, הנוער החביב
 על דגלנו כולכם, חנו מסביב
 יזהיר לכם כוכב תורה
 דרככם סוגה בעבודה
 בלב אמיץ ובעזרת ה', עלה נעלה!
 קדימה בני עקיבא, הידד במעלה!

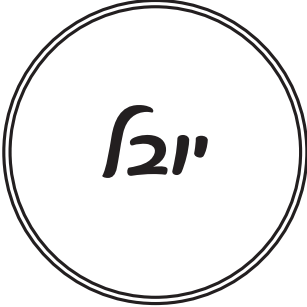

מולדת זו, ארץ אבות, ארצנו הקדושה
 מידי אביר יעקב לנו מורשה
 ראשינו בעמקי תורתה
 כפינו ברגבי אדמתה
 בלב אמיץ ובעזרת ה', עלה נעלה!
 קדימה בני עקיבא, הידד במעלה!

שאלות על ההמנון:

1. איזה כוכב יזהיר לנו?
2. מי מאבות האומה מוזכר בהמנון?
3. איפה כפינו?
4. אילו אברי גוף מוזכרים בהמנון?

משימה 2:

עליכם לסדר את שמות השבטים שלפניכם בסדר הנכון (יש שבטים חסרים באמצע):

 יובל	 נבטים
 הרא"ה	 ניצנים
 מעפילים	 אורות
 ציון	 נרעים

משימה 3 : בני עקיבא בארץ

לפניכם מפה של ארץ ישראל עם כמה מקומות מסומנים. עליכם להתאים כל מקום במפה לשמות המקומות שברשימה:

- כפר הרא"ה - ישיבת בני עקיבא הראשונה ששילבה בין לימודי קודש ללימודי חול
- קיבוץ סעד - הוקם על ידי חברי בני עקיבא, הקיבוץ הדתי הראשון שהקימו ילידי הארץ
- ירושלים - שם הייתה הישיבה שבה הוחלט על הקמת תנועת בני עקיבא
- יונתן - מושב שיתופי ע"ש יונתן רוזנמן ז"ל, שהוקם בין השאר על ידי חברי גרעין הנח"ל שלו בבני עקיבא
- כפר עציון - הוקם על ידי אנשי 'קבוצת אברהם' של 'הפועל המזרחי', שהורכבה מוותיקי תנועת 'השומר הדתי' ובני עקיבא בפולין.

משימה 4 : שירי בני עקיבא

עליכם ללמוד לשיר בעל פה את השיר 'קדש חייך', להתאמן ולהציג אותו לפני המדריכים. על כל חברי השבט לשיר את כל מילות השיר.

משימה 5 : לבוש

שחקו משחק השוקולד - שבו במעגל והטילו קובייה בסבב. בכל פעם שלמישהו יצא 6 בקובייה הוא ייכנס למעגל, ילבש את חולצת התנועה, יענוב את העניבה ויחתוך את השוקולד בסכין ובמזלג עד שהחניך הבא יקבל 6 ויחליף אותו. תוכלו לקבל את החלק הבא בסמל רק כשחבילת השוקולד תיגמר וכל אחד מהחניכים יזכה ללבוש את הבגדים לפחות פעם אחת!

משימה 6 :

עליכם לצלם לפחות עשרה אנשים שאינם חברים בסניף אומרים "תורה ועבודה". אחרי שתסיימו, הראו את הסרטונים למדריכים.

משימה 7 : השם - בני עקיבא

בהתאם למטרת התנועה ולרוח שבה הוקמה - איזה שם הייתם נותנים לתנועה?
הציעו שמות וערכו הצבעה כדי לבחור שם לתנועה החדשה. להצבעה צריכים לעלות לפחות שלושה שמות, וכל אחד מהם צריך להיות מנומק היטב על פי כל מה שלמדתם עד עכשיו על התנועה! כאשר ייבחר שם, אמרו אותו למדריכים.

האנשים שסינו אכס את החיים!

פעולה 3

ציוז נדרס:

מספר בריסטולים 33 צבעים שונים,
תלבושות ותחפושות (לא חובה)

שימו לב פעולה זו דורשת הכנה!
עברו עליה קודם והתכוננו כנדרש.

מטרות:

- החניכים יכירו את פועלם של האישים הנ"ל.
- החניכים יבינו את חשיבות המעשים של הדמויות הללו.
- החניכים ימחיזו מפגש בין מקימי התנועה לחניכיה.

רקע:

כמה אנשים יש בעולם? כמה מתוכם חוללו שינוי משמעותי בעולם? כמה מהם הצליחו להשפיע על עם שלם? היום נפגוש 3 אנשים שהשפיעו על תנועת בני עקיבא, ולמעשה בזכותם התנועה קמה, וע"י כך הם השפיעו על עם ישראל. הפעולה תעסוק בחיבור של הרב קוק, של הרב משה צבי נריה ושל יחיאל אליאש לתנועת בני עקיבא.

מדריך/ה יקר/ה, זה הזמן לעצור רגע ולשאול את עצמי

מה אני יודע/ת על נושא הפעולה?

איך אני מראי/ה ביחס לנושא הזה?

מהו המסר המרכזי שאני רוצה להעביר לחניכים שלי?

מהלך הפעולה:

אלב א - מחפאים את הדמויות

שחקו במשחק 'חפש את המטמון' בעקבות כמה דמויות משמעותיות בהיסטוריה ובתפיסת העולם של תנועת בני עקיבא. הדמויות שתעסקו בהן הן:

- יחיאל אליאש: מייסד תנועת בני עקיבא
- הרב משה צבי נריה: הרב שליווה את בני עקיבא בכל שנות פעילותה עד פטירתו
- הרב אברהם יצחק הכהן קוק: איש הרוח שהתפיסות של התנועה יונקות מתורתו

כל קבוצה תעסוק באחת מהדמויות וכל משימה תקדם את החניכים שלב נוסף בהיכרות עם הדמות, במפגש עימה ובלימוד של הגותה. בסופו של המשחק תצטרך כל קבוצה לשתף את שאר השבט בדמות שהכירה ובהזדהות שחשה עימה.

אמריכים: אם השבט שלכם הן וחלוקה אליו קבוצות היא בלתי אפשרית, כל השבט יצטרך בכל אלב אכס את הפרטים בעבור אליו הדמויות.

בעת החלוקה קבוצות ייצאו לאחד מהאזריכים לקבוצה אחרת, אווה אותה במסחה וישאור על ההתנהלות מבחינה טיחותית (בדע על חייית כביס), חברתית (על החניכים מסתפיס, סאכבדיס את כל החניכים) וכאובן ינח את הרצף על המסיות.

פינה למזריח/ה

מה אני צריך/ה להכין לפעולה?

1. _____
2. _____
3. _____

כמה חניכים האיטו? _____

כה הנאן רעס לעצור ולחשוב על החניכים שלי.. להעביר כל חניך וחניכה בראש... האם האיטו לפעולה, איך היה/היא, מה אלוואס...

שני חניכים שחשוב לעזור
איתם אסית לאחר הפעולה

ספ _____
שוב לעזור על _____

ספ _____
שוב לעזור על _____

מה התחושה שלי אחרי הפעולה?

מהו שחשוב לעזור
לקראת הפעולה הבאה?

כדאי להביא לחניכים תלבושות ותחפושות כדי להפוך את הסעודה לחי ומרתק יותר. בסוף כל קטע יש כמה שאלות לחניכים, והן יאקדו אותם בנקודות החשובות בסיפור. כאשר החניכים יציאו לפנים, בקשו מהם לקרוא בקול את השאלות ולענות עליהן.

מחשבות נוספות

כל אחת מהדמויות תהיה מוגדרת על ידי צבע מסוים שילווה את הכרטיסיות שלה במהלך המשחק כולו. כל משימה תשלח את החניכים למקום אחר באזור הסניף, ושם תחכה להם המשימה הבאה.

כדאי מאוד להשקיע ברמה האסתטית של פעולה זו - זה יכול לתרום המון להצלחת המשחק, וממילא גם להצלחת יצירת הזדהות עם הדמויות.

משימה 1:

בשלב זה תערוך כל קבוצה היכרות ראשונית עם השם והתמונה של הדמות שאיתה תצעד במהלך הפעולה הקרובה.

הכינו שלושה בריסטלים בצבעים שהגדרתם. על כל גיליון כתבו שם של דמות והדביקו תמונה של הדמות (נספח 1). בגב הגיליון כתבו את המקום הראשון שהחניכים ילכו אליו מהסניף. גזרו כל גיליון לשש חתיכות שירכיבו פאזל של הדמות והחביאו את החתיכות ברחבי החדר או הסניף לפני הפעולה.

חלקו את החניכים לשלוש קבוצות **ואמרו** לכל קבוצה מה הצבע שהיא צריכה לחפש בחדר (אם השבט קטן, אמרו לכל החניכים לחפש יחד את כל הכרטיסים).

לאחר שכל קבוצה תמצא את שש החתיכות שלה, **הנחו** את הקבוצה להרכיב את הפאזל ולראות מי הדמות שתלווה את הקבוצה שלהם. לאחר שגילתה מי הדמות, תהפוך הקבוצה את הבריסטול ותגלה איפה היא צריכה לחפש את המשימה הבאה.

משימה 2:

קבוצה שתסיים את הרכבת הפאזל מהשלב הקודם תגיע לנקודה השנייה במשחק, ושם היא תצטרך למצוא מעטפה (או כרטיס) בצבע הקבוצה ובה שאלות (נספח 2). היא תצטרך לגלות את התשובות לכל השאלות שבכרטיסייה מהר ככל האפשר (אם השבט קטן - תנו את כל הכרטיסיות לכולם לאחר שסיימו את הרכבת הפאזלים).

אמרו לחניכים שהם יכולים להיעזר בכל מקור מידע נגיש.

קבוצה שתסיים לענות על כל השאלות תיגש אל המדריכים, תענה את התשובות, ואם היא אכן צדקה, תנו לה את היעד הבא במשחק.

משימה 3:

בשלב זה נגיע להיכרות מעמיקה יותר על ידי מפגש עם סיפור או שניים על הדמות ועל הקשר שלה לבני עקיבא. סיפורים הם כמובן הדרך הטובה ביותר ליצור בחניכים קשר והזדהות עם הדמויות הענקיות הללו.

קבוצה שתגיע לנקודה השלישית במשחק תצטרך למצוא סיפור עם שאלות (נספח 3) המודבק על בריסטול בצבע הקבוצה.

כל קבוצה תצטרך לקרוא את הסיפור ולתכנן הצגה או קריאה מיוחדת של הסיפור. את מה שיכינו יציגו לפני השבט בחלק השני של הפעולה. בשלב זה החניכים יציגו את מה שהכינו לפני המדריכים. אם הם יראו את ההצגה כראויה, וכל החניכים משתתפים בה, המדריכים יגלו להם מהו היעד הבא במשחק.

משימה 4:

שלב זה הוא האחרון בעבודה בקבוצות סביב הדמויות: כל אחת מהקבוצות תגדיר לעצמה מה למדה מהדמות ומה היא רוצה ליישם מהלימוד שלה. קבוצה שתגיע לנקודה הרביעית במשחק תצטרך למצוא מעטפה (או כרטיס) בצבע הקבוצה ובה שאלות (נספח 4). השאלות הן שאלות לחשיבה. **תנו** לחניכים את נקודת הציון החמישית והאחרונה (כדאי לחזור לסניף) רק אחרי שיענו ברצינות על השאלות שנשאלו.

2 - מכירים את הזוויות

כסיכום למסע ההיכרות וההזדהות עם הדמויות **בקשו** שכל קבוצה תשתף את שאר השבט בתהליך שעברה ביחידה זו.

בהתאם לזמן ולסבלנות של החניכים **בקשו** מהם לשתף בממצאים שאספה:

1. מיהי הדמות שפגשה?
2. מה התשובות לשאלות הטכניות שאספה על הדמות?
3. הצגת הסיפור שקיבלה
4. מהי נקודת ההזדהות שלה עם הדמות ועם התכונה שבחרו החניכים ליישם?

אפשר לתת לכל קבוצה לבחור משהו אחד שהיא משתפת בו את השבט. **בקשו** מנציגי כל קבוצה להציג מצב שבו הדמות שהכירו מגיעה למפגש איתם בסניף. **כוונו אותם לחשוב:** מה הדמויות היו אומרות לנו? מה אנחנו רוצים לשאול אותן? מה השתנה מבני עקיבא של אז להיום? מה יהיה להן חשוב?

גם כאן אפשר להכניס עניין להצגות על ידי:

- דו-שיח בין החניכים לדמות יתנהל באל"ף-בי"ת - הדמות תתחיל במשפט שיתחיל באות אל"ף, החניכים יענו במשפט שיתחיל באות בי"ת, וכן הלאה.
 - במהלך הדו-שיח בכל פעם שהמדריכים ימחאו כף, המשתפים יחליפו תפקידים.
 - הדו-שיח יתנהל בסגנון מסוים (זקנים, מבטא אמריקאי, מישהו עייף, ככעס וכו').
- כדאי לתלות על קירות הסניף את הכרטיסיות של הפעולה הזו כדי שהדמויות ימשיכו להיות בחלל החדר ולחלחל לעולמם הפנימי של החניכים.

ההצגות בשלב הקודם מסכמות היטב את הדברים שלמדנו בפעולה. כדאי לחזור לשלוש הדמויות, להשפעה שלהן על בני עקיבא ולעיקרי פעילותן. לסיום אפשר ללמד את החניכים שיר של הרב נריה או את השיר 'עלה למעלה, עלה', ולשיר יחד.

הצעה 3'ופר:

מחזיק מפתחות עם תמונות מנוילנות של 3 הדמויות, והכיתוב:

"זר היו עיניך רואות את מוריך"

נספחים פעולה 3

האנשים שסינו לנו את החיים

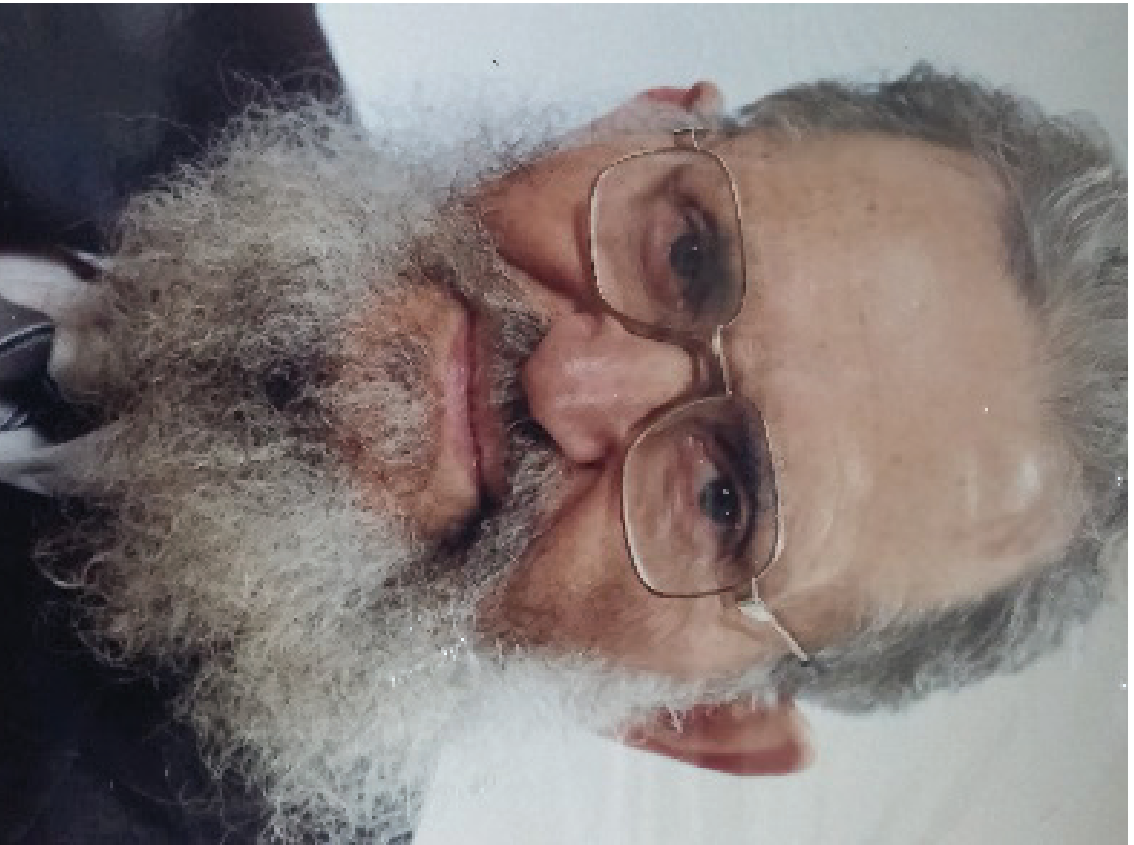
נספח 1: תמונות

יחיאל אליאש

חברת אברהם יצחק הכהן קוק

ל"צ הרב הרש"ט שאטנר

יחיאל אליאש

1. לפני כמה שנים בערך נולד יחיאל אליאש?
2. לפני כמה שנים בערך נפטר יחיאל אליאש?
3. מה הקשר בין יחיאל אליאש לבני עקיבא?
4. בן כמה היה יחיאל אליאש כאשר קמה תנועת בני עקיבא?

הרב משה צבי נריה

1. לפני כמה שנים בערך נולד הרב משה צבי נריה?
2. לפני כמה שנים בערך נפטר הרב משה צבי נריה?
3. מה הקשר בין הרב משה צבי נריה לתנועת בני עקיבא?
4. בראש איזה מוסד חשוב עמד הרב משה צבי נריה?

הרב אברהם יצחק הכהן קוק

1. לפני כמה שנים בערך נולד הרב אברהם יצחק הכהן קוק?
2. לפני כמה שנים בערך נפטר הרב אברהם יצחק הכהן קוק?
3. מה הקשר בין הרב אברהם יצחק הכהן קוק לתנועת בני עקיבא?
4. אילו ספרים חשובים כתב הרב אברהם יצחק הכהן קוק?

מדריכים יקרים,

לפניכם רשימת התשובות למקרה שאינכם יודעים אותן... אנחנו ממליצים לכם ללמוד קצת על שלוש הדמויות לפני הפעולה עצמה; ככה תוכלו גם אתם לעבור תהליך של הזדהות עם הדמויות האוהבות הללו, וממילא להעביר את המסר טוב ונכון יותר לחניכים.

יחיאל אליאש: 1. נולד לפני כ-110 שנים; 2. נפטר לפני 20 שנה; 3. יסד את תנועת בני עקיבא בל"ג בעומר תרפ"ט; 4. היה בן 21 כשיסד את התנועה

הרב משה צבי נריה: 1. נולד לפני כ-105 שנים; 2. נפטר לפני 22 שנה; 3. היה הרב של התנועה; 4. יסד את ישיבת בני עקיבא הראשונה בכפר הרא"ה

הרב אברהם יצחק הכהן קוק: 1. נולד לפני כ-152 שנים; 2. נפטר לפני 82 שנים; 3. היה האב הרוחני של תפיסת העולם של בני עקיבא; 4. כתב מגוון ספרים, ובהם אורות, אורות הקודש, אורות התורה, אורות התשובה, עין איה, עולת ראיה, שמונה קבצים, שבת הארץ, מאמרי הראיה ועוד רבים

בסוף שנת תרפ"ח (1928) החליט אליאש שהגיע הזמן להגשים את חלומו ולהקים תנועת נוער דתית לאומית. הימים היו ימי בניין הארץ, דתיים וחילוניים כאחד עסקו בעבודה חקלאית ובהגנה על היישובים; הזהות הדתית היטשטשה. "יהיה צורך לפתח את הזהות הדתית ולהחדיר גאווה בלב בני הנוער", אומר אליאש, "הכנתי את התוכניות להקמת תנועה ברעיון 'התורה והעבודה' ופניתי עם הרעיונות לשלמה זלמן שרגאי, שהיה באותה תקופה המזכיר הראשי של הברית העולמית לתורה ועבודה".

רבים מחבריו ששמעו על הקמת תנועת נוער דתית לאומית קראו לאליאש 'בעל החלומות', אבל הוא אומר שזה לא הפריע לו כי הוא הרגיש שאת חלומותיו יוכל לממש. אברהם קסטנבוים, שהיה באותה תקופה חבר הוועד הפועל של 'המזרחי', הציע את השם 'בני עקיבא'. "מה יותר מתאים משמו של התנא רבי עקיבא, שבמעשיו סימל הן את התורה והן את העבודה?" אמר לאליאש, "תלמידיו קיבלו מרבם את אהבת ארץ ישראל בצורה חיה ומעשית ולא כתורה מופשטת, ואנחנו ממשיכי דרכם".

השם התקבל, ורעיון הקמת התנועה הועבר לוועד הפועל של 'המזרחי'. הוועד החליט להתייעץ עם מומחי חינוך, ובישיבה ארוכה, שאליאש לא הורשה להשתתף בה, סירבו ראשי הוועד לרעיון הקמת התנועה בנימוקים שאין אדם בעל שיעור קומה המתאים להנהיג בני נוער וגיל העשרה הוא גיל של מרד והחינוך הדתי דוגל בשמרנות, ותנועת נוער עלולה לתת פיתחון פה ל'מורדים'. היחיד שתמך באותה ישיבה בהקמת בני עקיבא היה ד"ר עקיבא ארנסט סימון, חבר הוועד, והוא אף עזר לאליאש בדרכו החינוכית, כשזה החליט להקים את התנועה למרות הכול. "הבנתי שאל לי לסמוך על החוגים האלה ושאם אני רוצה שמשוהו יזוז, עלי לעשות זאת בעצמי". אמר אליאש - ועשה.

ביום רביעי כ"ד באדר א' תרפ"ט (1929) התכנסו החברים הראשונים של בני עקיבא. היו שם תלמידי כיתות ח' של ת"ת מזרחי ותלמידי סמינר למורים של המזרחי, שהחליטו יחד על הקמת תנועת נוער ברוח התורה והעבודה, תנועה שמטרתה לחנך דור בריא ואמיץ, מסור ונאמן לעמו, לארצו ולתורתו, החי מעבודתו על פי חוקי התורה.

"אמרתי לחברים הראשונים שהם חלק מתנועת התורה והעבודה שמתפתחת בכל העולם", ממשיך אליאש, "רציתי להחדיר בהם את רגש הגאווה ואת התחושה שהם עושים היסטוריה". וכך היה. במהלך החודשים הבאים הגיעו עוד ועוד חברים חדשים. ארגון בני עקיבא קיבל חדרון קטן בבית 'הפועל המזרחי', ושם ארגנו החברים גינה קטנה עם ירקות - בשביל סעודה שלישית של שבת. הם שמעו שיחות מוסר שנקראו 'פעולות', קבעו חוקים וארגנו נשפים בחגים. "התחושה הייתה שכולנו שותפים לדבר גדול", ממשיך אליאש. אני לא הרגשתי 'מעליהם' אלא נתתי את התחושה שכולם שווים". הימים, כזכור, היו ימים שבהם 'ההגנה' שלטה בארץ, וברוח הימים ההם נקבע שכל פעולה תיפתח בתרגילי סדר. עד ל"ג בעומר היו חברים בבני עקיבא כ-30 חברים קבועים. "החברים היו גם אלו שהחליטו לקבוע את ל"ג בעומר כיום ייסוד בני עקיבא, כחג לתלמידי רבי עקיבא החדשים הסוללים את הדרך לתחיית האומה בארץ ישראל ההולכת ונבנית מחדש".

1. מה היה החלוט של יחיא אלעזר כשהקים את תנועת בני עקיבא?

2. מה היו הקשיים של יחיא אלעזר בדרכו להקים את התנועה? כיצד התאבר עליהם?

3. קראו בקול את המילים ואת והסיסמה שליוו את ההחלטה להקים את התנועה בכ"ז באדר תרפ"ט

4. מה דעתכם על אדם בן 21 שאקים תנועת נוער מפוארת כל כך?

הרב משה צבי נריה

הרב משה צבי נריה הצטרף לשיבת 'מרכז הרב'. בישיבה זו יצר קשר עם בנו של הרב קוק הרב צבי יהודה, והוא פתח בפניו את המבואות הגשמיים והרוחניים לבית הרב. בתוך זמן קצר נעשה הרב נריה תלמיד מובהק וחיביב של הרב עצמו, שקירבו מאוד ועקב אחר התפתחותו הרוחנית. מרביותו בישיבת 'מרכז הרב' קיבל הרב נריה את תורת ארץ ישראל על הגוון המיוחד שבה, עם הדאגה לכלל ישראל והזיקה בין ישראל לארצו.

הדברים הללו סללו נתיבים חדשים לאמונתו ולהשקפת עולמו. בנקודת היישום של הפעולה למען הכלל בדרך ציבורית-חברתית נפגש הרב נריה עם תנועת הנוער הדתית-לאומית שעדיין הייתה בחיתוליה, בני עקיבא.

הוא הוזמן להרצות בסניף התנועה בירושלים, ולאט-לאט התקרבו לארגון והרגיש כי מוטלת עליו המשימה להתמודד עם השאלות, הלבטים והשאיפות שפיעמו בלב הנוער והעסיקו אותם. לאחר זמן הסכים להצטרף לסניף כקומונר, ועם זאת המשיך בלימודיו בישיבה. הרב נריה הביא עימו רעיונות חדשים להעמקת התודעה הדתית בקרב החברים, ובתוך זמן קצר נהיה לרוח החיה בסניף. הוא התגלה כמשורר וחיבר שירים ופזמונים לארגון; אחד מהם הפך להמנון התנועה. הרב נריה היה העורך הראשון של העיתון של התנועה, שנקרא 'זרעים', וכאן נמצא שדה מבורך לכישרונו הספרותי. מאמרים רבים הוא כתב שם תחת כמה שמות ספרותיים.

בפעולתו בתנועת בני עקיבא הגיע הרב נריה למסקנה כי אין תחליף לישיבה כמבצר רוחני וכמחסום בפני החילוניות, וכי יש צורך להקים ישיבה ברוח התואמת לשאיפות בני עקיבא. רעיון זה החל קורם עור וגידים בקיץ תרצ"ט, עם התארגנות חוגי צעירים להגשים את משימת הישיבה החדשה.

בי' במרחשוון ת"ש עלתה קבוצה של שלושה עשר נערים, והרב נריה בראשם, להקים את ישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה.

הישיבה החדשה, שהוקמה מתוך תנועת נוער, הצטיינה בגישתה החינוכית המיוחדת. הרבנים פעלו כמדריכים המשפיעים על חניכיהם והתוו להם את הקו ואת הדרך, אך אורחות החיים והלימודים נקבעו על ידי התלמידים עד שכינוהו "רפובליקה של תורה". באווירתה נתייחד מקום לשירה ולניגון שטבע בה מייסדה.

בתחילתה הייתה ישיבת בני עקיבא ישיבה שכל הלימודים בה היו לימודי קודש, ומתוך בחינת מורכבות הערכים והצרכים הרוחניים והגשמיים של הציבור הציוני-דתי במדינת ישראל המתחדשת, קיבלה הישיבה בהדרגה את עיצובה כישיבה תיכונית.

נמצאה הדרך לשמור על אופייה של הישיבה על אף הרחבת תחומי הלימוד, ברוח אמרתו של הרב קוק זצ"ל, "הישן יתחדש והחדש יתקדש". הרב נריה קשר את גורלו ואת חייו עם הישיבה בכפר הרא"ה, אך ידו הייתה נטויה להקמת ישיבות במתכונת זו במקומות נוספים. ביוזמתו ובהכוונתו הוקמו עוד ישיבות רבות וכן אולפנות לבנות עד שהורגש הצורך בהקמת 'מרכז ישיבות בני עקיבא' כמסגרת-על המאגדת את כל המוסדות.

1. מהיכן היש הרב נריה
אתנועת בני עקיבא? מהאפי
זאתכם אפשר לאחוז מכך על
אישיותו?

2. מהו השיר המפורסם
ביותר שחיבר הרב משה צבי
נריה?

3. מדוע הלך הרב נריה
להקים את הישיבה בכפר
הרא"ה? מה אפיין את
הישיבה?

4. הסבירו את משמעות
המשפט "הישן יתחדש
והחדש יתקדש"

הרב אברהם יצחק הכהן קוק

הרב קוק, שנולד בלטביה, עלה לארץ בכ"ח באייר 1904 כשהוא כבר כמעט בן ארבעים. בשנות חייו בלטביה כבר הספיק להיוודע כגדול ואדיר בתורה. את תחילת דרכו בארץ עבר הרב קוק בעיר יפו, ושימש בה רב העיר. אחת הפעולות המיוחדות שעשה הרב קוק ביפו וסימלה את המשך דרכו הייתה הקמת בית הספר 'תחכמוני', שהחידוש בו היה שילוב בין לימודי קודש ללימודי חול. בתקופה זו גם יצר הרב קוק קשר עם אנשי הציונות החילונית שפעלו בארץ בעת ההיא וגם יסד את 'מסע המושבות' - מסע של תלמידי חכמים שהצליח הרב קוק לגייס, שרצו לחזק את הציונים בעבודתם את הארץ וליצור חיבור ביניהם לבין עולם התורה והמצוות.

בפגישותיהם עם אנשי המושבות נתברר לרבנים שחיים בהן יהודים תמימים וישרים המבקשים חינוך תורה לבניהם, אלא שמורים שונאי דת השתלטו על בית הספר והם מחנכים אותם בניגוד לדעת אבותיהם. הרב קוק והרבנים שבאו איתו הבטיחו להם שבשובם ממסעם ישלחו אליהם מורים דתיים.

בשנת 1919 התמנה הרב קוק לרב של העיר ירושלים, ושם גם יסד את 'הרבנות הראשית', המסמלת את אחדות עם ישראל סביב רב, תורה וקדושה. כמה שנים אחר כך הקים הרב קוק בירושלים את ישיבת 'מרכז הרב', שהחידוש בה היה שלמדו בה בשפה העברית (ולא ביידיש, כמו בישיבות האחרות), וגם העיסוק הרחב בשאלות של אמונה ומחשבה.

הרב קוק היה רבו של הרב משה צבי נריה, ששימש הרב ומורה הדרך הרוחני של תנועת בני עקיבא במשך שנים רבות. דרכה של התנועה, המאמינה ב'תורה ובעבודה', כלומר בערך שקיים גם ביחס לעולם החומרי, שלפעמים נראה לנו עולם של חול מיותר, יונקת מתורתו של הרב קוק.

בשנת תרצ"ד שלח הרב קוק מכתב ברכה לכינוס מדריכים ובו כתב: "יקירי לבבי חברי בני-עקיבא עז לכם ויפעת נשמה ממקור ישראל. חביבי ממעמקי הלב הנני שולח לכם את הבעת הוקרתי לכינוסכם היקר". במכתב זה בא לידי ביטוי הקשר וההערכה שהיו לרב קוק לתנועת בני עקיבא, שמבקשת לתת יישום בחיים לתורות של הרב קוק. שבט הרא"ה של תנועת בני עקיבא מנציח עד היום את שמו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק, שכונה בראשי תיבות של שמו - ראי"ה.

1. מה הקשר של הרב קוק
לתנועת בני עקיבא?

2. איזו מעשיית של הרב
קוק בימי חייו מעדייט על
האמונה שלו בערכי 'תורה
ועבודה'?

3. כיצד אפשר ליישם היום
את 'מסע המושבות' של הרב
קוק?

4. הסבירו את הפתיחה של
המכתב שכתב הרב קוק
למדריכי בני עקיבא. מה היא
סמלת?

יחיאל אליאש

1. אילו תכונות מאפיינות את יחיאל אליאש?
2. חשבו על משה חדש אחד שלאזתם על יחיאל אליאש
3. בחרו תכונה אחת שאתם רוצים לאמץ מיחיאל אליאש -
ווייטה

הרב משה צבי נריה

1. אילו תכונות מאפיינות את הרב משה צבי נריה?
2. חשבו על משה חדש אחד שלאזתם על הרב משה צבי נריה
3. בחרו תכונה אחת שאתם רוצים לאמץ מהרב משה צבי נריה -
ווייטה

הרב אברהם יצחק הכהן קוק

1. אילו תכונות מאפיינות את הרב אברהם יצחק הכהן קוק?
2. חשבו על משה חדש אחד שלאזתם על הרב אברהם יצחק
הכהן קוק
3. בחרו תכונה אחת שאתם רוצים לאמץ מהרב אברהם יצחק
הכהן קוק - ווייטה

אל איך זה עובד?

פעולה 4

ציון נדרש:

תצלומים / תלבושות, שלטים עם דמויות בתנועה

מטרות:

- החניכים ילמדו מה מצופה מהם כחברי בני עקיבא (תלבושת, מפקד, זמנים).
- החניכים יכירו את מערכת התנועה (הנהלה ארצית, מחוז, קומונרית, מדריכים, שבטים, שבט).
- החניכים יערכו מפקד פתיחה חגיגי לרגל כניסתם לתנועה.

רקע:

כללים וחוקים נשמעים לנו כמו דברים ששייכים לביה"ס, אבל האמת, בכל מקום יש חוקים, ואפילו במקומות שאין חוקים יש חוק - שבמקום הזה לא מתנהלים לפי חוקים... 😊 גם בתנועה יש חוקים שעוזרים לתנועה להיות שמחה ופעילה! מטרת הפעולה היא להסביר לחניכים על התנהלות התנועה כדי שידעו מה מצופה מהם כחברים בתנועה וכן שידעו איך מתנהלים הדברים בכלל.

מדריך/ה יקר/ה, זה הזמן לעצור רגע ולשאול את עצמי

- מה אני יודע/ת על נושא הפעולה?
- איך אני מראי/ה ביחס לנושא הזה?
- מהו המסר המרכזי שאני רוצה להעביר לחניכים שלי?

מהלך הפעולה:

שני השלבים הראשונים של פעולה זו יתרגלו עם החניכים את הכללים של עמידה במפקד. נכון שכבר הצגתם את הכללים היבשים, ואתם יכולים לחזור ולומר אותם שוב ושוב, אך לפעמים דווקא דרך משחק ותרגול הלב מבין ומעכל את מה שהראש לא קלט.

אבא

כעת נבנה בחניכים את ההבנה מהו הלבוש שבו יש להגיע למפקד. התייחסנו לסניפים שיש להגיע בהם בכחול לבן ועניבה. אם אצלכם בסניף גם החניכים צריכים לבוא בחולצת תנועה, או לחלופין יש כללים קצת אחרים - התאימו את המתודה לנעשה אצלכם. כמו כן תוכלו לנצל את הפעולה כדי לקבוע כללי לבוש שמתאימים בעיניכם (לדוגמה, לא באים במכנסי ג'ינס בשבת, אסור לבוא לסניף בגופיות וכו').

פינה למזריקה

מה אני צריכה להכין לפעולה?

1. _____
2. _____
3. _____

כמה חניכים היעזרו?

נה הנאן רעע לעצור ולחשוב על החניכים שלי.. להעביר כל חניך וחניכה בראש... האם היעזרו לפעולה, איך היה להם, מה אלוומוס...

שני חניכים שחשוב אצבר איתם אסיט לאחר הפעולה

שם _____
שוב אצבר על _____

שם _____
שוב אצבר על _____

מה התחושה שלי אחרי הפעולה?

מהו שוב אצכור אקראת הפעולה הבאה?

מחשבות נוספות

הציגו תצלומים לפני החניכים (אפשר לצלם מראש את האחים שלכם או את

החברים שלכם) או לחילופין התלבשו אתם בכל פעם בצורה אחרת. לאחר כל הצגה החניכים יצטרכו לגלות מה היה לא נכון בהתנהגותו של החניך שבתמונה:

- חניך לובש חולצה לבנה ומכנסיים בצבע בז' (או כל צבע אחר פרט לכחול).
- חניך לובש מכנסיים כחולים וחולצה תכלת (או כל צבע אחר פרט ללבן).
- חניך לובש כחול-לבן אך חסר עניבה.
- חניך לובש כחול-לבן ועניבה אך מגיע באיחור למפקד (רץ או משהו מעין זה).

לאחר שהחניכים יגלו את הטעות שבכל אחת מהתמונות, **בקשו** מאחד החניכים להסביר מה הלבוש שבו יש להגיע למפקד.

כדי לתת ללבוש של החניכים חשיבות ודרמטיות כדאי להבין את משמעותה של תלבושת. עיסוק זה יכול לעזור לחניכים להבין את חשיבות ההקפדה על כחול-לבן ועל חולצת תנועה בסניפים שמקפידים בהם על כך.

שאלו את החניכים:

- כאשר אנו הולכים ברחוב, כיצד אנו יכולים לדעת שאנו רואים חייל?
 - כאשר אנו נמצאים בבית חולים, כיצד אנו יכולים לדעת מיהי אחות?
 - כאשר אנו הולכים לחתונה, כיצד אנו יכולים לדעת מיהי הכלה?
- דרך אוסף השאלות האלו **יש להבהיר** לחניכים את חשיבותה של תלבושת: הרבה פעמים הלבוש הוא שעוזר לנו להבין מי האדם שעומד מולנו, מה התפקיד שלו, מהן המחשבות שלו, מה תחום האחריות שלו ועוד.

הראו לחניכים חולצת תנועה ושאלו אותם: מה מייחד את החולצה הזו מסתם חולצה רגילה?

התייחסו בהתחלה למראה החיצוני של החולצה:

- צבע תכלת (או לבן)
- שרוך כחול
- שני כיסים בחלק הקדמי של החולצה
- סמל תנועת בני עקיבא מגוהץ על אחד הכיסים (זה המקום והזמן לחזור על משמעות הסמל של התנועה, כפי שהסברנו ביחידות הקודמות)

שאלו את החניכים: מה אתם יכולים לדעת על מי שלובש את החולצה הזו? סביר להניח שהחניכים יגידו: שהוא שייך לתנועת בני עקיבא, אולי זו הקומונרית או המדריך, שהוא דתי וכו'.

דרך שאלות אלו חדדו את החשיבות של ההקפדה על תלבושת של בני עקיבא במפקדים ובפעולות.

בשלב זה אנחנו רוצים לתרגל עם החניכים את כללי העמידה במפקד: עמידה בשקט והקשבה לדברי הקומונרית, שאומרת: "חופשי", "הקשב", "עמוד דום", "עמוד נוח". כידוע, לכל ילד יש קושי לעמוד בשקט זמן ארוך, ועל כלל זה כדאי לכם, המדריכים, להקפיד כבר מההתחלה.

● **שחקו** עם החניכים את משחק השקט: כולם עומדים בשורה ליד הקיר וצריכים לשתוק. הראשון שידבר, ייפסל וייתשב. החניך שיישאר אחרון לעמוד ליד הקיר - ינצח.

אתם כמדריכים יכולים לנסות להפסיל את החניכים: הצחקו אותם, דברו איתם, גרמו להם לדבר זה עם זה. לפני תחילת המשחק **הסבירו** לחניכים שתנסו להפסיל אותם כדי שיבינו שזה חלק מהמשחק.

● **שחקו** עם החניכים את משחק הרעש: כל חניך צריך לצעוק בקול רם, לדבר או לשיר במשך 30 שניות, וברגע שיפסיק תעבור האחריות לרעש לחניך שיושב על ידו. חניך שלא יצליח להרעיש במשך 30 השניות שלו, ייפסל ויצא מהמשחק. אתם, המדריכים, אחראים לשעון במהלך המשחק, ובכל חצי דקה עליכם לסמן לחניך הבא שהגיע תורו להרעיש. החניך שיישאר אחרון במשחק - ינצח.

שאלו את החניכים:

- איזו התנהגות מתאימה יותר לעמידה במפקד בני עקיבא?
 - איזו התנהגות מתאימה יותר לזמן תפילת מנחה או ערבית בסניף?
- הסבירו** לחניכים שאף על פי שעמידה שקטה במשך כמה דקות אינה משימה פשוטה כל כך, אנחנו רוצים להחליט כשבת שאנחנו נהיה בשקט בזמן המפקד: איננו מדברים זה עם זה, איננו צועקים ואיננו שרים סתם ככה (אלא בזמן שירת ההמנון).

לאחר שתשוחחו עם החניכים על הצורך להיות בשקט במפקד, **למדו** את החניכים מהי ההתרחשות במפקד. **הסבירו** לחניכים כיצד צריכים להניח את הידיים כאשר הקומונרית אומרת: "חופשי" (הידיים מאונכות לגב) ו"הקשב" (הידיים מקבילות לגב). **הסבירו** לחניכים כיצד יש לעמוד כאשר הקומונרית אומרת: "עמוד נוח" ו"עמוד דום".

לאחר שהחניכים יתרגלו את העניין כמה פעמים, **שחקו** עם החניכים 'חופשי-הקשב' בדומה למשחק: 'ים-יבשה' (בלבלו את החניכים ואמרו בזריזות את ההנחיות. חניך שייפסל, כלומר יניח את הידיים שלא בהתאמה להנחיה, יצא מהמשחק). אם לחניכים יש סבלנות, אפשר לשחק את אותו משחק גם עם ההנחיות 'עמוד נוח' ו'עמוד דום'.

לאחר שהחניכים ילמדו ויתרגלו את ההתנהגות הנדרשת מהם במפקד - הגעה בזמן בתלבושת, עמידה בשקט והתנועות שעליהם לעשות בהתאם להנחיות הקומונרית - **הסבירו** לחניכים בקצרה את שני האלמנטים הנוספים המתרחשים במפקד: ספירת החניכים בסניף ושירת ההמנון, שלימדתם ביחידה השנייה.

בשלב זה נפגיש את החניכים עם שלל הדמויות שיש במערכת תנועת בני עקיבא, והחניכים יבינו מה תפקיד כל אחת מהדמויות.

בחרו כמה חניכים **והדביקו** לכל חניך שלט אחד מהשלטים האלה על החולצה (אם הפעולה מתקיימת בשבת, אפשר לחבר את השלט בסיכת ביטחון):

- מזכ"ל בני עקיבא: יאיר שחל
 - רכז המחוז (עם שמו של רכז המחוז שלכם)
 - קומונרית הסניף (עם שמה של קומונרית הסניף שלכם)
 - מדריך בסניף (עם שמכם)
 - חניך בסניף (עם שמו של אחד מהחניכים בשבט)
- כדי להפוך את העניין לחי ומוחשי יותר, כדאי להביא תחפושות ולהלביש כל אחד מהחניכים פריט לבוש אחד שיבהיר איזו דמות הוא מייצג.
- העמידו** בשורה את כל החניכים המייצגים דמויות **וספרו** לחניכים על כל אחת מהדמויות מה השם שלה ומה התפקיד שלה בבני עקיבא.

אפשר להזמין את הקומונרית שתעשה מפקד לחניכים, כולל שירת ההמנון. **בקשו** מהקומונרית לשאול את החניכים שאלות שמסכמות את הדברים שלמדתם עד כה.

לדוגמה:

- אילו אותיות נמצאות בסמל התנועה ומה הן מסמלות?
- למה נבחר שמה של התנועה להיות 'בני עקיבא'?
- אילו שמות של שבטים אתם מכירים?
- מה הסיסמה של התנועה?
- איך צריך להגיע למפקד?
- איך הרב נריה קשור לבני עקיבא?

הצעה לז'ור:

הכינו סידור אישי לכל חניך עם תפילת מנחה של שבת, עברו על הסידור ולמדו אותם את סדר התפילה כפי שמתפללים בסניף.

מדריכים משקיעים: אפשר להביא את רכז המחוז או את רכזי ההדרכה למפגש עם החניכים או להזמין את ההורים למפקד חגיגי כדי שהחניכים יבינו את חשיבות המפקד וייתחסו אליו ברצינות.

יחז כולנו יחד

פעולה 5

ציוז נדרס:

שני דגלים (או חפץ אחר שיכול לדמות דגל), שלושה מקלות, הגדרות ל'רוח נושבת', חבילת מסטיקים, סוכריות או במבה, דפי ערכים.

מטרות:

- החניכים ילמדו על ערך הערבות ההדדית בשבט.
- החניכים ייחוו את החשיבות שבקביעת כללים בשבט.
- המדריכים והחניכים יבחרו את ערכי הבסיס השבטיים.

רקע:

כשהספינה מתחילה את מסעה בים היא זקוקה לרוח מתאימה אשר תוביל אותה בבטחה ליעדה. אילו רוח וערכים יובילו אותנו בדרכנו בתנועה? בפעולה זו נברר את האחריות האישית והכללית שלנו כשבט ואת הערכים שלאורם אנו בוחרים ללכת.

מדריך/ה יקר/ה, זה הזמן לעצור רגע ולשאול את עצמי

● מה אני יודע/ת על נושא הפעולה?

● איך אני מראי/ה ביחס לנושא הזה?

● מהו המסר המרכזי שאני רוצה להעביר לחניכים שלי?

מהלך הפעולה:

שלב א - חשיבות הכללים

אפשרות ראשונה: **שחקו** עם החניכים את 'משחק הדגל': חלקו את השבט לשתי קבוצות, ותנו לכל קבוצה דגל. הגדירו לכל קבוצה שטח בסיס ובמרכזו הציבו את הדגל שלה. מטרת כל קבוצה לנסות להעביר את הדגל של הקבוצה השנייה לתוך גבולה שלה. אם חבר מקבוצה אחת נתפס בשטח של הקבוצה האחרת הוא נחשב שבוי, וכדי לשחררו על אחד מחברי הקבוצה שלו לתת לו כסף. הקבוצה שמעבירה ראשונה לשטחה את הדגל של הקבוצה האחרת - מנצחת. **הנחו** את החניכים לחלק תפקיד לכל אחד מחברי הקבוצה, על מנת שיצליחו לנצח.

אפשרות שנייה: **שחקו** עם החניכים 'שלושה מקלות': בקשו מהחניכים לעמוד בטור וסדרו שלושה מקלות במקביל, במרווח קבוע. בתחילת המשחק יהיה המרחק בין המקלות קטן. **הסבירו** לחניכים שכל אחד בתורו צריך לעבור שלושה מקלות בקפיצה משולשת, כלומר לעבור את שלושת המקלות בדילוגים, ובין מקל למקל רשאי המשתתף להניח את אחת מרגליו על הקרקע פעם אחת בלבד.

מדריכים יקרים, לפניכם כמה אפשרויות למשחקים. מומלץ לבחור באחת מהן או יותר בהתאם לאופי השבט ולאוויו.

פינה למזריקה

מה אני צריכה להכין לפעולה?

1. _____
2. _____
3. _____

כמה חניכים היעשו? _____

נה הנאן רעע לעצור ולחשוב על החניכים שלי.. להעביר כל חניך וחניכה בראש... האם היעשו לפעולה, איך היה להם, מה אלווהם...

שני חניכים שחשוב לעזור אתם אישית לאחר הפעולה

עס _____
שוב לעזור על _____

עס _____
שוב לעזור על _____

מה התחושה שלי אחרי הפעולה?

מהו שחשוב לעכור אקראית הפעולה הבאה?

חשבות נוספות

מי שאינו מצליח, כלומר אינו עובר את המקל השלישי או דורך פעמיים ברווח שבין מקל למקל, נפסל ויוצא מהמשחק. על פי הקפיצה של הקופץ האחרון, ה'מרחיק', מזיזים את המקל האחרון וכן מזיזים את המקל האמצעי כדי שהמרחק בין שלושת המקלות יישאר שווה.

אפשרות שלישית: שחקו עם החניכים 'אנדרלמוסיה': בחרו מתנדב מחברי השבט, הוציאו אותו החוצה והסבירו לו שעליו לשאול שאלות כדי לגלות את החוקיות שהמציאו הנותרים בפנים. השאלות שהוא ישאל יופנו לבני הקבוצה ויהיו אישיות, והחניכים יענו על פי החוקיות שקבעו מראש. אם אחד החניכים טועה בתשובה כולם אומרים "אנדרלמוסיה", ועל כל חברי הקבוצה לקום ולהחליף מקום. ממשיכים כמובן באותה החוקיות עד שהחניך היוצא מגלה מה היא הייתה.

סיכום ביניים: במשחק הדגל ושלושה מקלות ראינו שגבול נותן לנו הרגשת ביטחון, וכשחוצים את הגבול מרגישים חוסר יציבות ובלבול. במשחק אנדרלמוסיה ראינו שהחוקים והגבולות דורשים מאיתנו להתרכז והבנו את החשיבות שכל אחד מחברי הקבוצה יפעל על פיהם כדי שלא יהיה בלגן.

על 2

● **ספרו על החור בספינה (נספח 1).**

אפשרות א: קראו את הסיפור עם החניכים. **אפשרות ב:** שתפו את החניכים בהצגת הסיפור תוך כדי קריאה שלכם לאחר הקריאה **שאלו** את החניכים:

- מה גרם לספינה לטבוע?
- מה לא הבין האיש הקודח?
- מה אפשר ללמוד מהסיפור?

● **שחקו עם החניכים 'הרוח נושבת':** הושיבו את החניכים במעגל שבו כיסא אחד פחות ממספר החניכים. בכל פעם קראו משפט אחר המתחיל במילים: "הרוח נושבת לכיוון כל מי ש...". מי שהמשפט נכון לגביו מתבקש לקום ממקומו ולהחליף מקום ישיבה עם חברי השבט האחרים שקמו בו בזמן. החניך שישאר ללא כיסא יעמוד במרכז המעגל, יאמר את ההגדרה הבאה וינסה לתפוס את מקומו של אחד החניכים.

לדוגמה:

- הרוח נושבת לכיוון כל מי שיש לו עיניים ירוקות
- הרוח נושבת לכיוון כל מי שהגיע בכחול-לבן
- הרוח נושבת לכיוון כל מי שיש בשמו את האות למ"ד
- הרוח נושבת לכיוון כל מי שאוהב לאכול שוקולד

● **הסבירו** לחניכים שבסיפור החור בספינה הבנו שיש משמעות ואחריות למעשים שלנו ולכל מעשה יש השפעה על היחיד ועל הכלל בקבוצה. במשחק 'הרוח נושבת' ראינו שיש לנו הרבה נושאים משותפים, וכדי שנוכל להפליג ולצאת למסע שלנו אנחנו צריכים לקבוע לאן הרוח שלנו נושבת, וכשבת עלינו לקבוע את הערכים שיובילו אותנו בפעילויותינו בתנועה.

ע 26

חלקו שישה מסטיקים, סוכריות או חתיכות במבה לכל חניך וחניכה, **והניחו** על הרצפה דפים שכתובים עליהם בגדול מגוון ערכים (נספח 2).

בקשו מהחניכים להסתובב בין הערכים ולהניח את המסטיקים שלהם על שישה מהערכים שהכי חשובים בעיניהם לפעילויותינו כשבת בבני עקיבא.

לאחר שכל החניכים הניחו את המסטיקים סכמו את התוצאות **ושאלו:**

- למה דווקא הערכים המסוימים האלה הם שקיבלו הכי הרבה מסטיקים?
- אילו ערכים בחרתם ולמה?

סכמו עם החניכים מהם דרכי ההתנהגות והערכים שאתם מצפים מהם כחניכים בתנועה. בחרו בשלושת הערכים החשובים ביותר לכם כשבת היום, ואם אפשר תלו אותם לזיכרון בחדר של השבת.

הנעה צ'ופר:

חלקו את הצ'ופר ובקשו מהחניכים להשלים את האות החסרה. לאחר הקריאה הסבירו לחניכים שכמו שהתקשו לקרוא את הטקסט כשחסרה אות אחת, גם בשבת כאשר חניך אחד לא נמצא השבת חסר, ולכן חשובים לנו האחדות ושיתוף הפעולה.

מכונת הכתיבה שלנו הי% ממודל ישן ו% על פי כן הי% פועלת די טוב.
פרט ל%חד המקשים שמת. יש בה %רבעים ו%רבעה מנענעים הפועלים
ב%ופן מניח %ת הדעת,
%ך %חד המנענעים %ינו פועל ומקלקל %ת השורה.
לעיתים נר%ה כ%ילו הקבוצה פועלת כמכונת כתיבה זו, כלומר ל% כל
ה%נשים פועלים כ%ות,
%פפטר שת%מר לעצמך: %ין זה משנה, שהרי %ינני %ל% %דם %חד,
%ל% שבכל ז%ת יש חשיבות, הבסיס לכל קבוצה הו% שיתוף פעולה
מל% של כל %חד.
לכן להב% %ת חשוב שהינך רק %דם %חד שמ%מציו %ינם מוסיפים
ו%ינם גורעים, זכור %ת מכונת הכתיבה שלי!!!

נספחים פעולה 5

יחז כולנו יחז

נספח 2: ערכים

כבוד
סדר וניקיון
דרך ארץ
שמחה
עין טובה
אהבת המולדת
יראת שמיים
שיתוף פעולה
הישגיות
הקשבה
התמדה
כוח
כיף
כנות
למידה
מעורבות
נתינה
עקביות
ציניות
שליטה
שמחה
בטיחות
תורה ועבודה
גיבוש
חברות

נספח 1: החור בספינה

עלינו לטבוע יחדיו או - יחדיו... לשוט!
מעשה שהיה לפני הרבה שנים
עובר הוא מפה לאוזן - מאבות לבנים.
שטה לה ספינה עם מאה חדרים
רב חובל אחד ו... אלפיים נוסעים
הגיעה הספינה לאוקיינוס השחור
המשיכה קדימה בלי להביט אחור
לפתע החלה לנטות על צידה
שאלו את רב החובל, אולם להשיב - לא ידע...
בדקו את כל החבלים, הקרשים והכפתורים
והכל תקין - כל המכשירים כשירים
העבירו את המשא מצד לצד
כל מי שיכול עזר, הושיט יד
אולם הספינה בשלה, אוזן לא מטה
ועל צידה הימני הולכת ונוטה
עובר רב החובל מחדר לחדר
וכל הנוסעים בחיל וברעדה אחריו כעדר
בודקים הם אם הכול במקומו נמצא
ולרגע נדמה כאילו על הספינה קללה רבצה.
ואכן, כשנכנסו לאחד החדרים שבצד ימין
עומד לו אדם בלב האוקיינוס השחור
ובמרכז חדרו קודח הוא חור
כמעט כל הקומה הראשונה מוצפת, והוא ממשיך בנחת
ואז על כתף האדם, יד קשה מונחת...
מה איתך, הן את שפיוותך איבדת? הן עוד רגע אחד
ומתת
אולם האיש אדיש ובלי לחשוב פעמיים
מגדיל את החור ומכניס עוד מים
ועונה הוא לכל הנוסעים ולרב החובל שאת דעתם הוא
אינו מקבל
כי אין הוא קודח בחדרם הם או במסדרון
הוא קודח בחדרו - ואין בכך כל אסון...
....
מובן שכל השומע זאת יצחק,
כי הרי ידוע שכולם בספינה אחת.

כן, לה אותו השבט

רקע:

"גם כשתהיה זקן בעוד 80 שנה, גם כשתהיה כפוף בעזרת הנכדה הקטנה, גם כשכבר לא תוכל לראות בלי משקפיים, גם כשתחיל לשכוח איפה הנחת את השיניים, גם כשלגמרי תשכח מקומות אירועים ואנשים שלמדו אתך בכיתה, תמיד תזכור מיד באיזה שבט אתה!" (אורי אורבך)

השבט ילווה את החניכים לעוד שנים ארוכות, וזה הזמן שלנו להסביר לחניכים את החשיבות של לקיחת חלק בפעילות השבטית השוטפת, כי רק יחד יש לנו כוח ועוצמה למלא כל משימה.

מטרות:

- החניכים יפעלו לשיתוף פעולה וגיבוש השבט.
- החניכים ייחוו את החשיבות של להיות חלק מקבוצה.
- החניכים ימחישו את מושג השבט בתנועת בני עקיבא.

ציוז נדרש:

חבילת ספגטי (לא מבושל) או חבילת שיפודים, תלבושות להצגה, חוט או חבל, פתקים ממוספרים (כמספר חניכי השבט), דפים, כוסות חד-פעמיות, סדין, פלסטלינה או אביזר אחר להמחשה, מקרן ומחשב (לא חובה).

מדריך/ה יקר/ה, זה הזמן לעצור רגע ולשאול את עצמי

- מה אני יודע/ת על נושא הפעולה?
- איך אני מראי/ה ביחס לנושא הזה?
- מהו המסר המרכזי שאני רוצה להעביר לחניכים שלי?

מהלך הפעולה:

אבא

- **אפשרות ראשונה: שחקו** עם החניכים 'לעבור את הנהר': ציירו מסלול נהר על הרצפה, **חלקו** את החניכים לקבוצות שוות של שלושה עד שישה חברים ותנו לכל קבוצה שלושה דפים לבנים אשר ישמשו גשר. **הסבירו** לחניכים שהמטרה של כל קבוצה היא לחצות את הגשר בזמן הקצר ביותר.
- הפתרון: חציית הגשר נעשית על ידי הזזה של אחד מהדפים בעוד על שני הדפים האחרים עומדים שאר חברי הקבוצה.
- שימו לב: כל נפילה על הרצפה מחייבת להתחיל את המסלול מחדש.
- **אפשרות שניה: פרסו** סדין על הרצפה ו**בקשו** מכל חברי הקבוצה לעמוד על הסדין. ניתן לחלק את השבט למספר קבוצות (בהתאם למספר החניכים, ולהביא יותר מסדין אחד). **הסבירו** לחברי הקבוצה שמוטלת עליהם משימה: להפוך את הסדין (כאשר כל חברי השבט עדיין עומדים עליו), בלי לגעת ברצפה.

מדריכים יקרים, לפניכם כמה אפשרויות אפשריות. מומלץ לבחור באחת מהן או יותר בהתאם לאופי השבט שלכם ולאזור.

פינה למזריקה

מה אני צריכה להכין לפעולה?

1. _____
2. _____
3. _____

כמה חניכים היעזרו? _____

נה הנאן רעע לעצור ולחשוב על החניכים שלי.. להעביר כל חניך וחניכה בראש... האם היעזרו לפעולה, איך היה להם, מה אלווהם...

שני חניכים שחשוב לעזור

איתם אסיית לאחר הפעולה

עם _____

שוב לעזור על _____

עם _____

שוב לעזור על _____

מה התחושה שלי אחרי הפעולה?

מהו שחשוב לעכור

לקראת הפעולה הבאה?

מחשבות נוספות

לאחר שיהפכו את הסדין בהצלחה יש לחזור על המשימה שוב, אלא שהפעם מוסיפים למשחק שעון עצר. **זרבו** את החניכים להצליח בפרק הזמן הקצר ביותר.

● **אפשרות שלישית:** הצגה - האב ובניו (נספח 1) **אפשרות א:** **בחרו** שלושה נציגים ובקשו מכל אחד מהם לשבור כמה יחידות ספגטי (או שיפודים), ולאחר תנו כמות גדולה של ספגטי, שאי אפשר לשבור בבת אחת. לאחר מכן **הקריאו** את הסיפור. **אפשרות ב:** **הכינו** את ההצגה מראש **והציגו** אותה עם כמה מהחניכים תוך כדי קריאת הסיפור.

סיכום ביניים: במשחקים ובסיפור ראינו שכדי שהשבת יוכל להצליח עליו להתאחד למען מטרה מסוימת.

שלב 2

1. **שחקו** עם החניכים את משחק המספרים: **פזרו** על הרצפה דפים ממספרים כמספר חברי הקבוצה ותחמו אותם בחוט או בחבל. **בקשו** מחברי הקבוצה לעמוד מסביב לחבל **והסבירו** להם שמטרת המשחק היא שכל חברי הקבוצה יצליחו להיכנס לתוך המעגל לפי סדר המספרים, בזה אחר זה, בתוך דקה. בכל פעם מותר רק לאחד החניכים להיכנס למעגל. **הפעילו** את שעון העצר כאשר החניכים מוכנים. אחרי הניסיון הראשון בקשו מאחד החניכים לחשוב איך אפשר להצליח לעבור את המשימה בפחות זמן, **ועזרו** לחניכים להבין שעליהם להיכנס בזה אחר זה לפי סדר עמידתם במעגל.

2. **חלקו** את החניכים לשתי קבוצות, ולכל קבוצה תנו חבילת כוסות. **בקשו** מכל קבוצה ליצור מהכוסות את המגדל הגבוה ביותר. **הסבירו** לחניכים שיש להם חצי דקה לחשוב איך ליצור את המגדל, ודקה לבנות אותו. לפני המשחק **בקשו** (בשקט, בצד) מחניך מכל קבוצה שלא יאפשר לחברי הקבוצה להצליח במשימה בפעם הראשונה. בשבטים קטנים אפשר שכל הקבוצה תבנה יחד, ובשבטים גדולים במיוחד מומלץ להתחלק לכמה קבוצות.

3. **הוסיבו** את החניכים במעגל **ושאלו** אותם:

- איך היה במשימת המספרים ובמשימת המגדל?

- מה עזר להם להצליח? מה הפריע להם?

פנו אל את החניכים שעזרו או הפריעו **ושאלו** אותם:

- איך הרגשתם כשראיתם את חברי הקבוצה שמחים כשהצליחו או עצובים כאשר הרסתם להם את מה שבנו?

סיכום ביניים: במשחקים ששיחקו הבנו שהאחדות עוזרת לנו להצליח במשימות כשבת, וזה קורה כאשר לכל חבר יש מקום בשבת.

חלקו לחניכים פיסת פלסטלינה **ובקשו** מהם ליצור בעזרתה את מה שישמח אותם בשבת בבני עקיבא. בשבטים גדולים כדאי לחלק את החניכים לכמה קבוצות שיתוף. אם אין פלסטלינה אפשר לשבת במעגל, וכל חניך וחניכה ישתפו מה ישמח אותם בשבת.

הסבירו לחניכים ששבת בבני עקיבא הוא קבוצה מגובשת שלומדת ופועלת יחד בדרך תורה ועבודה. **אמרו** להם שבשנים הקרובות השאיפה היא להפוך את השבת לקבוצה חזקה ומגובשת שיש בה חברות וערכים שחשוב לכם לפעול למענם.

הנצה צ'ופר:

אם כשתהיה נהן בעוז 80 שנה,

אם כשתהיה כפוף בעזרת הנצה הקטנה,

אם כשכבר לא תוכל לראות בלי מסקפיים,

אם כשתחיל לזכור איפה הנחת את השיניים,

אם כשלאמרי תשכח מקומות, אירועים ואנשים שאלמו איתך בכיתה,

תמיד תזכור מיז באינה סבט אתה!

(אורי אורבך)

העשרה:

אפשר להקריין סרטונים בתחילת הפעולה או בסופה:
"כן, זה אותו השבת" כוחה של קבוצה

נספחים פעולה 6

כן, לנה אותו השבט

נספח 1: סיפור

היה היה אב ולו עשרה בנים. שלח האב את הבנים ליער וביקש מכל אחד לאסוף מקל. חזרו הבנים והביאו כל אחד מקל. אמר להם האב: "בואו ואלמד אתכם משהו". לקח מקל אחד, שבר אותו לשניים, ואמר: "מקל אחד נשבר בקלות". לקח את תשעת המקלות שנשארו, עשה מהם אגודה אחת, ניסה לשבור אותה - ולא הצליח. אמר האב: "ראו, בנים יקרים. גם אתם כמו המקלות, אם תלכו לבד יהיה קל לשבור אתכם, אבל אם תישארו יחד, שום דבר ואף אחד לא יוכל לשבור אתכם לעולם. זהו כוחה של קבוצה".

האב והבנים